

LIHAKUNTA

1903 **120** 2023

2022

VUOSIKERTOMUS

SISÄLTÖ

Avainluvut ja omistussuhteet.....	3
Strategia.....	4
Toimitusjohtajan katsaus.....	6
Kohti hiilineutraalia ruokaketjua.....	9
Hallituksen puheenjohtajan katsaus.....	10

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

JA TILINPÄÄTÖS 2022	12
Hallituksen toimintakertomus.....	13
Tuloslaskelma.....	14
Tase.....	15
Rahoituslaskelma.....	16
Keskeiset tunnusluvut.....	18
Vuoden 2022 kohokohdat.....	20

JÄSENISTÖ JA HALLINTO

Jäsenistö.....	25
Edustajisto.....	26
Toimihenkilöt ja hallintokaavio.....	27
Hallintoneuvosto.....	28
Hallintoneuvoston tarkastusvaliokunta.....	28
Hallitus ja toimitusjohtaja.....	28
Tilintarkastajat.....	29
Edustajat osakkuusyrityksissä.....	29
Edustajat tytäryhtiöissä.....	29
Edustajat muissa yhtiöissä.....	29
Edustajat sidosryhmissä.....	29
Hallituksen esittely.....	30

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet.....	33
Taseen liitetiedot.....	34
Tuloslaskelman liitetiedot.....	36
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	36
Tilinpäätöstietoja.....	37
Ylijäämän käsittely.....	38
Tilinpäätösmerkintä.....	38
Tilintarkastuskertomus.....	38

ATRIAN JA ALKUTUOTANNON

KATSAUKSET	40
Atrian katsaus.....	40
Alkutuotantoyhtiöiden katsaukset.....	42

**”Yhdessä
varmistamme
kotimaisen lihantuotannon
jatkuvuuden.**

Olemme saaneet kuvittaa Lihakunnan ja Itikka osuuskunnan uudet vuosikertomukset pääasiassa jäsentiloiltamme saaduilla kuvilla. Lämmin kiitos kaikille kuvia ottaneille ja lähettäneille! Kuvia maatilien arjesta eri vuodenaajoilta saa lähettää jatkossakin osoitteeseen: valokuvat@atria.com. Huolehditthan, että kuvien koko on riittävän iso, jotta voimme hyödyntää niitä julkaisuissamme.

Kannen kuva: Mäkelän tila, Nurmes

VUOSI 2022 avainluvut

VOITONJAKO

€
4 417 834

2021: 4 587 606 €

OSUUSPÄÄOMA

A-osuudet:

11 860 936

2021: 10 915 187

JÄSENMAÄRÄ

31.12.

1 843

2021: 1 955

MAKSAMATON OSUUSPÄÄOMA

€

5 174 989

2021: 4 875 631

KOKO OSUUSPÄÄOMA

31.12.

17 681 070

2021: 16 497 360

TUOTETTU LIHAMÄÄRÄ

kg

32 960 186

2021: 34 769 952 kg

LIHAKUNNAN omistussuhteet

ATRIA

ATRIA OYJ

osakkeista **27,83 %**
äänistä **39,65 %**

A-REHU

A-REHU OY

osakkeista ja
äänistä **20 %**

NAUTASUOMI OY

osakkeista ja
äänistä **10,1 %**

ATRIA TUOTTAJAT

A-TUOTTAJAT OY

osakkeista **1,00 %**
äänistä **0,50 %**

KELLONIEMEN KEHITYS OY

osakkeista ja
äänistä **100 %**

KELLONIEMEN AURINKORANTA OY

osakkeista ja
äänistä **100 %**

REHUKANAVA OY

osakkeista ja
äänistä **20,58 %**

LIHAKUNTA

LIHAKUNTA
1 843 toimivaa jäsentä
omistaa **100 %**

MAANVAALIJA OY

osakkeista ja
äänistä **50 %**

KIINTEISTÖ OY ITIKANMÄKI

osakkeista ja
äänistä **41 %**

OY FEEDMIX AB

osakkeista ja
äänistä **20,57 %**

SUURUSREHU OY

osakkeista ja
äänistä **2,74 %**

MENESTYVÄ LIHAKUNNAN JÄSEN

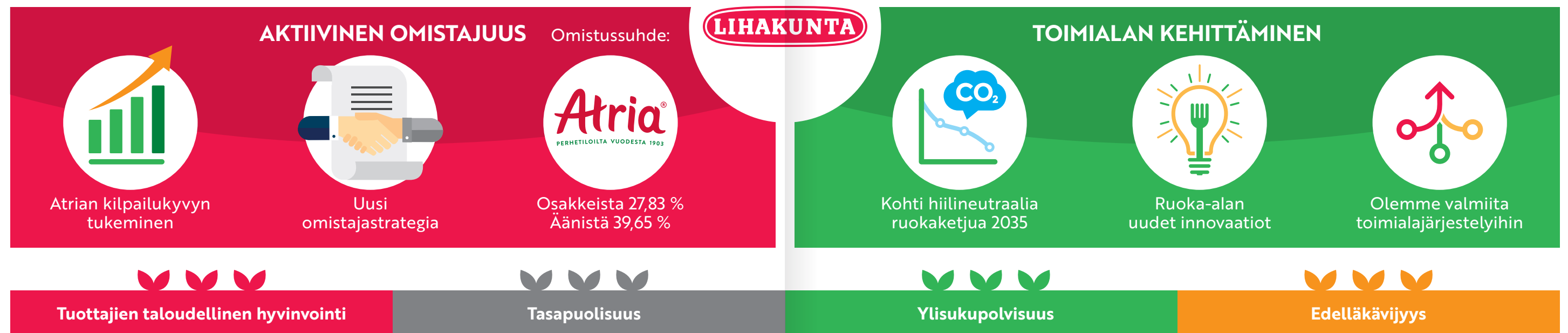

AKTIIVINEN OMISTAJUUS

Omistussuhde:

LIHAKUNTA

TOIMIALAN KEHITTÄMINEN

”Lihakunnan strategia vuosille 2022–2024 antaa suuntaviivat osuuskunnan omalle toiminnalle, sen toteutumiselle ja mittaamiselle.

RISTO LAHTI, TOIMITUSJOHTAJA

UKRAINAN SODAN värittävä vuosi 2022

Vuosi 2022 oli todellinen myllerryksen vuosi. Venäjän hyökkäys Ukrainaan palautti koko Euroopan takaisin perusasioiden äärelle. Sodan myötä viljan saatavuus ja hinta kriisiytyivät pahasti, varsinkin kun meillä Suomessa pohjalla oli koko 2000-luvun pienin viljasato. Energian hinnan nousu nosti inflaation koko Euroopassa ennätystasolle, mikä on johtanut nopeasti kiristyneisiin korkotasoihin. Ruuan hinnassa on nähty ennennäkemätöntä nousua Suomessa ja Euroopassa. Elintarvikkeiden hintoja nostettiin pakon sanelemana kesken päivittäistavarakaupan valikoimajaksojen.

Epävarmoissa ja poikkeuksellisissa olosuhteissa Lihakunta ja Atria ovat kenneet turvaamaan suomalaisen ruuantuotannon jatkuvuuden. Atria, osuuskunnat ja yksittäiset jäsenemme toivat laajassa rintamassa esiin viestiä siitä, että ruuan hinnan on välttämätöntä nousta, mikäli tuotannon jatkuvuus halutaan turvata. Osuuskunnat käsitelivät tilannetta keväällä ylimääräisissä hallintoneuvostojen kokouksissa. Ruuan hintojen nousun myötä myös tuottajahintoja on kyetty nostamaan merkittävästi kaikissa tuotantosuosunnissa.

Yleinen kustannusinflaatio ja ruuan hinnan nousu näkyvät myös kuluttajien ostokäyttäytymisessä. Naudanlihan kulutuksessa nähtiin voimakasta alentumista syksyn 2022 aikana, kun kovimmat hinnannostot siirtyivät kuluttajahintoihin. Sianlihan osalta taas nähtiin ensimmäistä kertaa kulutuksen lisääntymistä moniin vuosiin, kun monet sianlihapohjaiset tuotteet tarttuivat hyvin kuluttajan käsiin. Siipikarjan lihan osalta siirtymä kalliimmista tuotteista edullisempiin ja täten ruhonosista toisiin haastaa lihatasapainoamme.

Atria määrätietoisena

Atria jatkoi epävarmoissa olosuhteissa strategiansa määrätietoista toteuttamista. Yhtiön historian suurin investointi, uusi siipikarjatehdas, etenee suunnitelman mukaisesti Nurmossa. Yhtiö ilmoitti myös isoista rakennejärjestelyistä Ruotsissa ja Suomessa kustannustehokkuuden parantamiseksi. Ruotsissa Malmön tehdas suljettiin ja Suomessa Sahalahden broilerteurastamo. Menestymisen kovassa kilpailussa edellyttää oman toiminnan ankaraa tarkastelua ja koviakin ratkaisuja.

Alkutuotannon haasteet jatkuivat

Naudanlihan tuotannon osalta vuoden 2022 isoksi kysymykseksi nousi naudan loppukasvatuksen toimintaedellytysten vahvistaminen. Heikentyneen kannattavuustilanteen johdosta moni loppukasvattaja on päättänyt tuotannon. Tietyissä osissa maata tämä heijastuu kykyymme huolehtia maitotilojen toimivasta vasikkaliikenteestä. Kannattavuuden parantamisen lisäksi tarvitsemme myös lisäinvestointeja loppukasvatukseen, mutta hallitusti, alueellinen vasikkatarjonta huomioiden.

Sianlihan tuotannon osalta A-Tuottajien hankintamäärissä on tapahtunut selkeää laskua. Tämän uskotaan vahvistavan ketjun kannattavuutta pitkällä aikavälillä, kun tuotantomäärät vastaavat yhä paremmin kaupallista kysyntää. Sianlihan tuotantoketjun vahvan sitoutumisen johdosta isot ongelmat eläinliikenteessä onnistuttiin välttämään, tästä kiitos kaikille tuottajillemme. Atrian tavoitteena on ulottaa antibioottivapaa tuotantomalli koko sikaketjuun seuraavan kolmen vuoden kuluessa.

Siipikarjaketjun osalta vuosi 2022 oli poikkeuksellinen, koska kulutus Suomessa ei kasvanut. Vaikuttaa siltä, että siipikarjan lihan kulutuksessa ei tapahdu merkittävää kasvua myöskään vuonna 2023, ellei kuluttajien ostovoimassa tapahdu muutosta parempaan. Pitkällä aikavälillä kaikki ennusmerkit näyttävät kuitenkin siltä, että kulutuksen kasvu jatkuu. Vuoden 2023 aikana korostuu teollisten toimintojen sujuva siirtymä Nurmon vanhan ja uuden yksikön sekä Sahalahden välillä.

Vakuutusratkaisu turvaamaan riskejä

Eläintautivakuutusten osalta vuoden 2022 aikana onnistuttiin rakentamaan kaikille tuotantosuosunnille ja tuottajille ratkaisu, joka sopii hyvin osuustoiminnallisiin periaatteisiimme. Sikatiloilla käyttöön otetaan bioturvapisteitykseen perustuva vakuutushinnoittelu, joka ohjaa tiloja torjumaan bioturvariskejä ennakolta. Sikaketjun bioturvatasoon liittyvä hinnoittelu toimii hyvänä esimerkkinä myös muille tuotantosuosunnille. Tiloilla on myös mahdollisuus täydentää vakuutuksia yksilövakuutuksilla. Vuonna 2022 nautaketjussa lisääntyneiden eläintautitapausten vuoksi, on välttämätöntä ohjata ketjua yhä tiukemmin torjumaan eläintauteja.

”Epävarmoissa ja poikkeuksellisissa olosuhteissa Lihakunta ja Atria ovat kenneet turvaamaan suomalaisen ruuantuotannon jatkuvuuden.

RISTO LAHTI, TOIMITUSJOHTAJA

Talouspäällikkö Elina Saarenpään aloittaminen tehtävässään on vahvistanut osuuskuntien toimintaa merkittävästi. Saarenpää nimettiin Kiinteistö Oy Itikanmäen toimitusjohtajaksi vuoden 2022 lopussa, tehtävää vuodesta 2008 alkaen hoitaneen Kyösti Latomäen jälkeen. Lisäksi Saarenpään johdolla toteutettiin muun muassa osuuskuntien varainhoitosuunnitelmien päivitys.

Ajankohtaista edunvalvonnassa

Vuoden 2022 aikana osallistuimme aktiivisesti uuden CAP-kauden valmisteluun. Uusi ohjelmakausi tuotti kuitenkin pettymyksen, sillä monilla kotieläintiloilla tukitasot laskevat selkeästi edellisestä ohjelmakaudesta. Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotuksen poistuminen sekä eläinten hyvinvointikorvauksen toimenpiteet näkyvät eniten tilojen taloudessa. CAP-suunnitelmaa on muutettava radikaalisti ohjelmakauden aikana aktiivista ruuantuotantoa tukevaan suuntaan.

Muita vuoden 2022 vaikuttamisagendalla olleita hankkeita olivat mm. hiehojen teuraspalkkion korotus, maatalouden sähkötukipaketti, eläinten hyvinvointilaki, hankintalaki, afrikkalaisen sikaruton torjunta, nautapalkkioiden maksatusaikataulu, viennin edistäminen sekä tulevaan hallitusohjelmaan vaikuttaminen.

Kelloniemen alueen kehittämisen osalta olemme edelleen odottavalla kannalla, osayleiskaavan valmistelu on Kuopion kaupungin toimesta edelleen käynnissä. Talouden matalasuhdanne vähentäneen asuntotuotantoa kaupungissa lähivuosina, mutta pitkällä aikavälillä alue jalostuu monipuoliseksi asumis- ja työssäkäyntialueeksi.

Hiilensidonnasta uusia mahdollisuuksia

Itikka osuuskunta ja Lihakunta päättivät yhdessä uuden yhtiön, Maanvaalija Oy:n perustamisesta. Yhtiön tavoitteena on torjua ilmastonmuutosta ja vahvistaa maatalouden kannattavuutta. Yhtiön projektipäällikkönä aloitti maatalous- ja metsätieteiden maisteri Lauri Jyllilä.

” Kiitos vuodesta 2022 osuuskunnan jäsenille ja yhteistyökumppaneille!

RISTO LAHTI, TOIMITUSJOHTAJA

HIILENSIDONNASTA uusia mahdollisuuksia

Itikka osuuskunta ja Lihakunta päättivät yhdessä uuden yhtiön, Maanvaalija Oy:n perustamisesta. Yhtiön tavoitteena on torjua ilmastonmuutosta ja vahvistaa maatalouden kannattavuutta. Yhtiön projektipäällikkönä aloitti maatalous- ja metsätieteiden maisteri Lauri Jyllilä.

Yritysten ja yhteisöjen asettamat hiilineutraaliustavoitteet edellyttävät merkittävien päästövähennysten lisäksi myös hiilidioksidin sidontaa ilmakehästä. Tämän johdosta vapaaehtoisessa hiilikompensaatiossa on merkittävää liiketoimintapotentiaalia niin Suomessa kuin kansainvälisesti.

Yhtiön tavoitteena on tuoda markkinoille viimeisimpään tieteelliseen tietoon perustuvia, todennettuja ja auditoituja hiilensidontayksiköitä. Hiiltä luotettavasti sitovia toimenpiteitä on tarkoitus ottaa käyttöön suomalaisilla pelloilla ja metsissä. Keskeisenä yhtiön tavoitteena on yhdistää hiiltä sitovat toimenpiteet aktiivisen ruuantuotannon ja metsätalouden kanssa.

Maanvaalija Oy:n tavoitteena on aloittaa hiilensidontaan liittyvien toimenpiteiden pilotointi yhdessä valikoitujen maatilojen kanssa kasvukaudella 2023. Hiilensidontatuot-

teiden kaupallinen tarjonta käynnistyy myöhemmin, ja tällöin tavoitteena on tarjota hiilensidontasopimuksia myös laajemmin suomalaisille maatalous- ja metsätalousyrittäjille.

Yhtiön yhteistyökumppaneina hankkeessa toimivat Climate Analytics Finland Oy (CAF) sekä KPMG Oy Ab. CAF tuottaa hiilinielujen mittaamista ja todentamista tieteeseen perustuvien metodein. KPMG tukee perustettua yhtiötä liiketoiminnan kehittämisessä, sekä auditoi hiilensidontaprosessin sekä siihen sisältyvät toimenpiteet. Itikka osuuskunnan ja Lihakunnan strategisena tavoitteena on edistää maatalousyrittäjien taloudellista menestystä sekä hiilineutraalia ruokaketjua. Osuuskuntien vakaa taloudellinen asema luo perustettavalle yhtiölle edellytykset investoida toimenpiteiden luotettavuuteen ja todentamiseen. Maanvaalija Oy:n omistusrakenne on vahvasti viljelijätaustainen, minkä vuoksi yhtiön tavoitteena on, että suurin hyöty hiilensidonnasta päättyy toimenpiteen toteuttavalle viljelijälle ja metsänomistajalle.

” Tavoitteena on yhdistää hiiltä sitovat toimenpiteet aktiivisen ruuantuotannon ja metsätalouden kanssa.

LAURI JYLLILÄ, PROJEKTIPÄÄLLIKKÖ

HALVAN RUUAN AIKA on Suomessa ohi

Kun lähdettiin vuoteen 2022, oli kustannusten nousu tiloilla jo alkanut. Laskelmat vanhenivat viikoittain, kun tietoa tuli eri tuotantopanosten hintojen noususta. Energian, viljan ja lannoitteiden hinta lähti nousemaan voimakkaasti. Pohjalla vaikutti vuoden 2021 heikko viljasato – kriisiin lähdettiin historiallisen pienillä varastoilla. Lisänsä toi politiikan ohjautuvuus, joka on tehnyt viljelystä kannattamatonta. Koronan johdosta komponenttien saatavuudessa oli pulaa. Uutinen Venäjän hyökkäyksestä laukaisi kustannusten nousun uudelle tasolle. Tilatasolla oli välttämätöntä päivittää suunnitelmat vuodelle 2022.

Olikin välttämätöntä, että Atria kykeni nostamaan myyntihintoja kesken valikoimajaksojen, jotta tuottajahintoja saatiin nostettua. Atria, Lihakunnan luottamushenkilöt ja jäsenet osallistuivat aktiivisesti eri sektorilla tähän työhön, jotta tietoisuutta maatalouden kohtaamista kustannuksista saatiin levitettyä laajemmalle yhteiskunnassa. Kiitos siitä. Ruuan hinta saatiin nostettua historiallisen nopeasti sille tasolle, mille se oli välttämätöntä saada. Halvan ruuan aika on Suomessa ohi.

Valtiovalta osallistui EU-tasolla maatalouden tukemiseen taloudellisesti merkittävällä kriisipaketilla (300 M€), mutta valitettavasti kohdentamisessa epäonnistuttiin.

Inflaatio muutti ostokäyttäytymistä

Kotimaassa ruokakauppa kävi hyvin, kun koronan jälkeen kuluttajilla oli ostovoimaa. Ravintoloissa ja tapahtumissa käytiin niin perheissä kuin työyhteisöissä. Tämä siivitti Atrian myyntiä, kun samaan aikaan hinnat nousivat.

Syksyyn tultaessa inflaation kiihtyminen alkoi näkyä kuluttajien ostovoiman heikkenemisenä. Energian, ruuan ja asumisen kallistuminen toi epävarmuutta kuluttajien talouteen. Tämä alkoi näkyä myös ruuan ostokäyttäytymisessä. Nauta vaihtui possuun, broilerin filee koipeen ja brändituote kaupan omaan merkkiin. Kaupankäynti on kuitenkin palautunut shokkivaiheen jälkeen kestäväälle tasolle. Eri lihatuotteiden menekki on jatkunut hyvänä myös vallitsevassa, korkeammassa hintatasossa. Tuotteiden hinnoittelussa on palattu normaaliin päiväjärjestykseen, jossa hinnoittelua tarkastellaan tuotekohtaisesti kysynnän ja tarjonnan mukaan.

Vaikka tuottajahintoja on nostettu historiallisen paljon, tämä ei kuitenkaan riitä nousseiden kustannusten kattamiseen. Tämä näkyy siinä, että monilla tiloilla kotieläintuotanto on päätetty lopettaa. Syinä ovat heikko kannattavuus, alamme kohdistuva kielteiset mielikuvat sekä tukipolitiikka, joka ei tue aktiivista ruuantuotantoa. Näitä tuotannon päättämiseen johtavia kielteisiä tekijöitä pyrimme Lihakun-

nassa estämään. Runsas tuottajien vähentyminen etenkin naudan loppukasvatuksessa on heikentänyt kykyämme palvella maitotiloja erityisesti loppuvuoden 2022 aikana. Meidän on huolehdittava, että mahdollisimman moni tila pysyy mukana, mutta myös mahdollistettava uudet investoinnit rakenteen kehittämiseksi.

Kehitystä muuttuvassa toimintaympäristössä

Lihakunnan kannalta iso avaus oli Maanvaalijan perustaminen yhdessä Itikka osuuskunnan kanssa. Tavoitteena on luoda hiilensidonnasta kannattavaa liiketoimintaa maatiloille koko maassa, kehittyvien kotieläintuotannon ja peltoviljelyn rinnalle. Lihakunnan vahvistunut taloudellinen asema mahdollistaa uusien liiketoimintamahdollisuuksien kartoittamisen jäsenilleen, ja se on myös Lihakunnan tehtävä.

Toimintaympäristö muuttuu nopeasti. Poliittisilla päätöksillä on nyt ja tulevaisuudessa merkittävä vaikutus jäsentemme ja Atrian liiketoimintaan. Atrialaisella joukkueella on kansallinen vastuu huolehtia siitä, että maailman parasta lihaa voidaan tuottaa kannattavasti koko maassa. Meidän on oltava yhä tiiviimmin mukana vaikuttamassa päätöksiin niiden valmisteluvaiheissa, niin Suomessa kuin Euroopassa.

Yhtiön kannalta tehtiin merkittävä ratkaisu, kun Atrian uusi toimitusjohtaja Kai Gyllström nimitettiin joulukuussa 2022 Juha Gröhnin jäädessä eläkkeelle kesällä 2023. Toivomme hänet tervetulleeksi vastuulliseen tehtävään, tekemään Atriasta yhä parempaa yritystä tuottajien parhaaksi.

Lihakunta on Suomen vanhin lihantuottajaosuuskunta, joka täyttää vuonna 2023 jo 120 vuotta. Samalla Atria juhlii 120-vuotista taivaltaan. Tämä pitkä taival on edellyttänyt määrätietoisuutta ja sinnikkyyttä myös vaikeina aikoina. Nykyinen vahva taloudellinen asema ja yhteishenki luovat edellytykset sille, että osuuskunta ja sen jäsenet menestyvät entistä paremmin tulevaisuudessa.

” Kiitos osuuskunnan jäsenille aktiivisesta yhteydenpidosta vuoden 2022 aikana. Pidetään yhteyttä ja tavataan juhluvuoden 2023 tilaisuuksien yhteydessä! ”

PASI KORHONEN, HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

” Maailman parasta lihaa täytyy voida tuottaa kannattavasti koko maassa. ”

PASI KORHONEN, HALLITUKSEN PUHEENJOHTAJA

Kuva: Väkeläntila, Nurmee

TILINPÄÄTÖS 2022

ja hallituksen toimintakertomus

Kuva: Mikkolan tila, Sulkava

”Osuuskunnan osinkotuotot säilyivät korkealla tasolla Atria Oyj:n vahvan tuloskehityksen ansiosta.

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Osuuskunnan toiminta

Osuuskunnan tarkoituksena ja toimialana on jäsenten maatalouden tukemiseksi harjoittaa teurastamotointia ja lihanjalostusta joko itse ja/tai tytä- tai osakkuusyritysten välityksellä sekä muutoinkin tukea ja kehittää jäsentensä lihan tuotantoa.

Osuuskunnan toimialaan kuuluu myös kehittää, omistaa ja vuokrata kiinteistöjä sekä rakentaa ja rakennuttaa asuin-, liike-, teollisuus- ja julkisyhteisötiloja. Osuuskunta voi, sen mukaan kuin hallitus siitä päättää, toimialan puitteissa laajentaa liiketoimintaansa muille maa- ja karjataloutta edistäville, tukeville ja palveleville aloille. Osuuskunta voi edellä mainitussa tarkoituksessa harjoittaa myös sijoittamista muihin osakkeisiin, arvopapereihin ja kiinteistöihin sekä käydä niillä kauppaa. Lisäksi osuuskunta voi harjoittaa kaikkea laillista toimintaa.

Osuuskunnan omistajina 31.12.2022 oli 1 843 jäsentä (vuonna 2021: 1 955) ja heillä 20.12.2021 rekisteröityjen sääntöjen mukaisia osuuksia 53 579 kpl (vuonna 2021: 49 992). Tilikaudella 2021 toteutettiin sääntöuudistus. Säännöt ovat nähtävillä osoitteessa www.lihakunta.fi.

Konsernin emoyhtiö on Lihakunta. Konserniin kuuluu emoyhtiön lisäksi tytäryhtiöt Kelloniemen Kehitys Oy (Lihakunnan osuus 100 %) ja Kelloniemen Aurinkoranta Oy (Lihakunnan osuus 100 %). Konsernin osakkuusyritykset ovat Atria Oyj (Lihakunnan osuus osakkeista 27,83 % ja äänistä 39,65 %), Rehukanava Oy (20,58 %), Oy Feedmix Ab (20,57 %), Kiinteistö Oy Itikanmäki (41 %), Maanvaalija Oy (50 %) sekä A-Rehu Oy (20 %). Osuuskunnan lihanhankinnan hoiti Atria Oyj:n tytäryhtiö A-Tuottajat Oy. Lihakunnan taloushallinnon palvelut ostetaan Itikka osuuskunnalta. Lihakunnan toiminta keskittyi jäsensuhteiden hoitoon ja lihanhankintaa tukeviin toimintoihin.

Yhtiön taloudellista asemaa kuvaavat tunnusluvut

	2022	2021	2020
	(12 kk)	(12 kk)	(12 kk)
Liikevaihto (1 000 €)	1 184	1 147	1 040
Liiketoiminnan tuotot (1 000 €)	51	42	37
Liikevoitto (1 000 €)	176	371	293
Rahoitustuotot ja -kulut (1 000 €)	5 270	4 940	3 863
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja (1 000 €)	5 446	5 311	4 156
Oman pääoman tuotto (ROE) %	6,3	6,3	5,0
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI) %	7,2	6,4	5,0
Omavaraisuusaste %	99,8	99,5	99,6
Henkilöstön määrä keskimäärin	3	2	2

Liiketoiminnassa tapahtuneet olennaiset muutokset, arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Lihakunta siirsi 1.12.2018 Kelloniemen Aurinkoranta Oy:lle kiinteistöliiketoimintakokonaisuuden ja siihen liittyvät varat ja velat.

Osuuskunnan liiketoiminnan arvioidaan säilyvän arvossa mitattuna nykyisellä tasolla. Maaliskuun 2. päivänä 2021 toteutettiin nautarehuliiketoiminnan uudelleenjärjestely, jossa Atria Suomi Oy, Itikka osuuskunta, Lihakunta, Osuuskunta Pohjanmaan Liha ja Osuuskunta Maitosuomi perustivat Nautasuomi Oy -nimisen yhtiön hoitamaan nautarehujen myyntiä A-Rehu Oy:n nimissä sekä hoitamaan nautojen ja välitysvasikoiden hankintatoimintaa A-Tuottajat Oy:n nimissä. Nautasuomi Oy aloitti toimintansa 1.4.2021. Järjestelyyn liittyen Lihakunta vähensi omistustaan Rehukanava Oy:ssä, lisäsi omistustaan Oy Feedmix Ab:ssä ja tuli osakkaaksi Suurusrehu Oy:öön.

Tilikaudella 2022 Lihakunta perusti yhdessä Itikka osuuskunnan kanssa Maanvaalija Oy:n, jonka tarkoituksena on kehittää hiilensidontaan liittyvää liiketoimintaa.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Osuuskunnan toiminnan ja talouden riskit koostuvat pääosin Atria Oyj:n ja A-Rehu Oy:n toiminnan ja tuloksen kehityksestä. Maataloutta kohdannut kustannuskriisi saattaa aiheuttaa osuuskunnalle takausvastuita myönnettyjen eläinluottojen osalta.

Hallituksen ehdotus voittoa koskeviksi toimenpiteiksi

Hallitus esittää kertyneen ylijäämän 14 407 665,99 euroa, josta tilikauden ylijäämää on 5 446 343,62 euroa, käytettäväksi seuraavasti:

- tilikauden alun maksetuille A-osuuksille maksetaan korkoa 24 % ja B-osuuksille 2 % sekä ylijäämän palautusta 2,2 % sen mukaan, kun jäsenet ovat käyttäneet hyväkseen osuuskunnan palveluita
- loppu jätetään edellisten vuosien ylijäämätileille.

LIHAKUNTA

TULOSLASKELMA

1 000 EUR		1.1.-31.12.2022	1.1.-31.12.2021
	Liite		
LIKEVAIHTO	3.1	1 184	1 147
Liiketoiminnan muut tuotot	3.2	50	42
Henkilöstökulut yhteensä	3.3	-548	-468
Liiketoiminnan muut kulut		-510	-350
LIKEVOITTO		176	371
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	3.4	5 270	4 940
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		5 446	5 311
VOITTO ENNEN VEROJA		5 446	5 311
Tuloverot		0	0
TILIKAUDEN VOITTO		5 446	5 311

TASE

1 000 EUR		31.12.2022	31.12.2021
V a s t a a v a a	Liite		
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Sijoitukset	2.1		
Osuudet saman konsernin yrityksissä		402	402
Osuudet omistusyhteisyhteisöissä		71 183	71 130
Muut osakkeet ja osuudet		8 488	8 851
Sijoitukset yhteensä		80 073	80 383
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	2.2	521	596
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2.3	1 632	1 575
Rahat ja pankkisaamiset		5 028	3 094
VASTAAVAA YHTEENSÄ		87 254	85 648
V a s t a t t a v a a			
OMA PÄÄOMA	2.4		
Osuuspääoma		12 506	11 622
Vararahasto		60 202	60 202
Edellisten vuosien ylijäämä		8 961	8 068
Tilikauden ylijäämä		5 446	5 311
Oma pääoma yhteensä		87 116	85 203
VIERAS PÄÄOMA			
Lyhytaikaiset velat yhteensä	2.5	138	445
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		87 254	85 648

RAHOITUSLASKELMA

1 000 EUR	2022	2021
LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTA		
Myynnistä saadut maksut	877	1 043
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	51	42
Maksut liiketoiminnan kuluista	-1 113	-677
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-185	408
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-4	-52
Saadut korot liiketoiminnasta	271	266
Saadut osingot liiketoiminnasta	4 957	3 934
Liiketoiminnan rahavirta ennen satunnaisia eriä	5 039	4 556
Omistusyhteisyritysten saamis- ja velkaerien rahavirta	72	73
Liiketoiminnan rahavirta (A)	5 111	4 629
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investoinnit muihin sijoituksiin	-143	-8 722
Luovutustulot sijoituksista	0	660
Aktiivisen kaupankäyntisalkun nettotulos	-15	0
Saadut osingot sijoituksista	514	485
Investointien rahavirta (B)	356	-7 577
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Maksetun osuuspääoman muutokset tilikaudella	884	935
Maksetut osuuspääoman korot ja muu voitonjako	-4 417	-4 588
Rahoituksen rahavirta (C)	-3 533	-3 653
Rahavarojen muutos (A + B + C)	1 934	-6 601
Rahavarat tilikauden alussa	3 094	9 695
Rahavarat tilikauden lopussa	5 028	3 094
Rahavarojen muutos	1 934	-6 601

” *Atria Oyj:n ja A-Rehu Oy:n toiminnan ja tuloksen kehitys mahdollistavat osuuskunnan vahvaa voitonjakoa jäsenilleen.*

RISTO LAHTI, TOIMITUSJOHTAJA

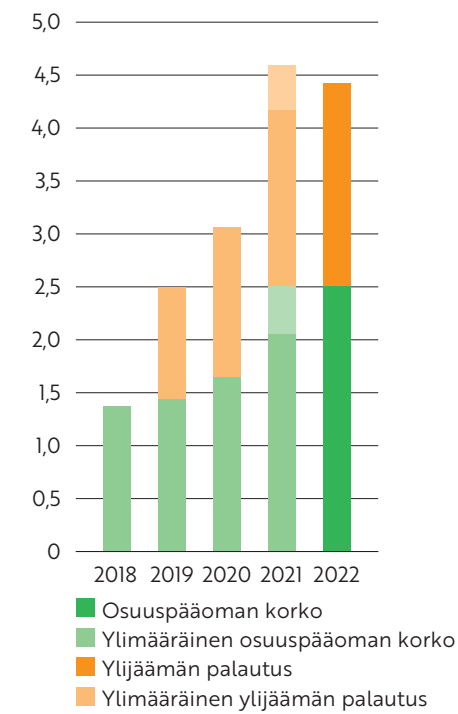
Kuva: Mikkolan tila, Sulkava

KESKEISET TUNNUSLUVUT

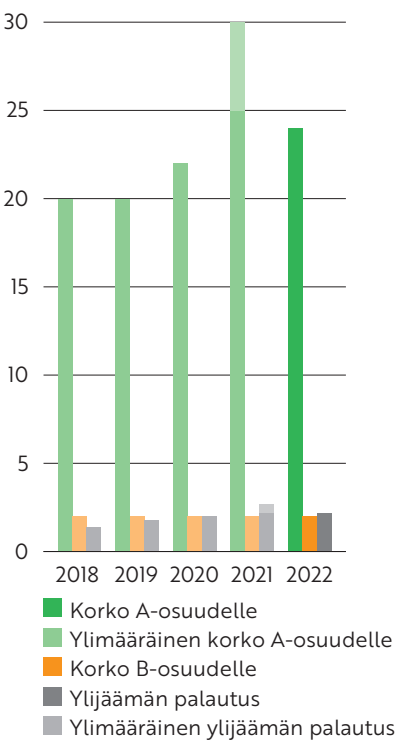
	2022	2021	2020	2019	2018
Osuuspääoma	17 681 070	16 497 360	16 482 510	15 773 670	15 301 440
A-osuudet	11 860 936	10 915 187	10 202 012	9 449 854	8 352 607
B-osuudet	645 146	706 542	484 981	372 165	301 673
Maksamaton osuuspääoma	5 174 989	4 875 631	5 795 516	5 951 651	6 647 160
Jäsenmäärä	1 843	1 955	2 065	2 143	2 384
Voitonjako	4 417 834	4 587 606	3 055 123	2 488 221	1 373 315
Josta osuuspääoman korkoa	2 506 875	2 508 612	1 646 119	1 439 216	1 373 315
Josta ylijäämän palautusta	1 910 959	2 078 994	1 409 004	1 049 005	0
Tilikauden ylijäämä	5 446 364	5 311 263	4 215 744	3 832 075	3 803 788
Tase	87 253 726	85 648 273	83 910 669	81 905 785	80 299 476
Omavaraisuusaste	99,8	99,5	99,6	99,5	98,4
Osuuksien vertailuarvo verotuksessa	(*)	1713,48	1 696,84	1 766,05	1 793,61
Osuuspääoman korko, A-osuus (%)	24	25	22	20	20
Osuuspääoman korko, B-osuus (%)	2	2	2	2	2
Ylijäämän palautus (%)	2,2	2,2	2	1,8	1,4
Osuuksien määrä 31.12.	53 579	49 992	49 947	47 799	46 368

(*) Vahvistuu syksyllä 2023.

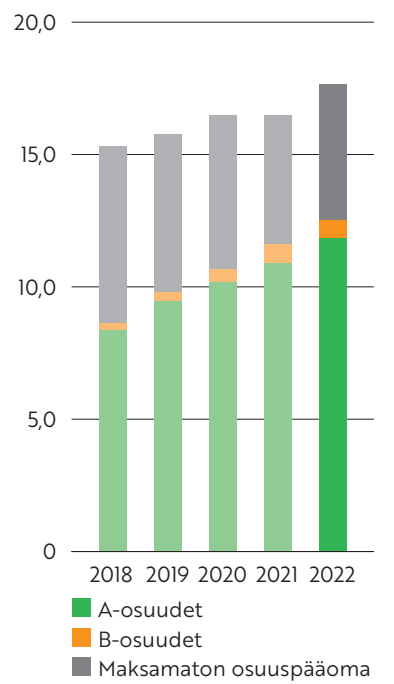
Lihakunnan
voitonjako
2018–2022

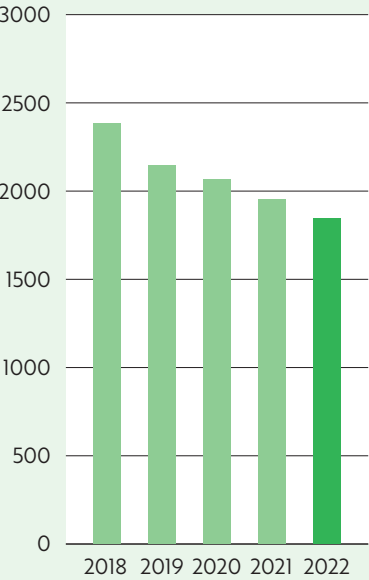
Lihakunnan
osuuspääoman korko
2018–2022

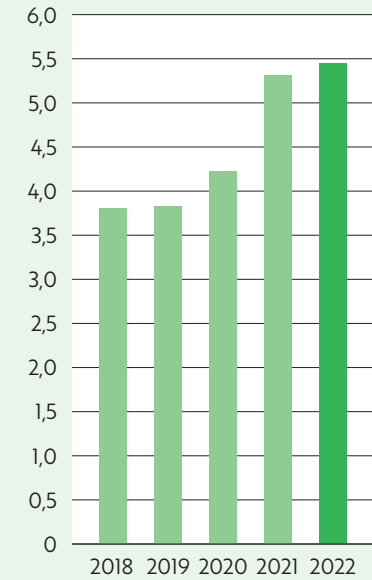
Lihakunnan
osuuspääoma
2018–2022

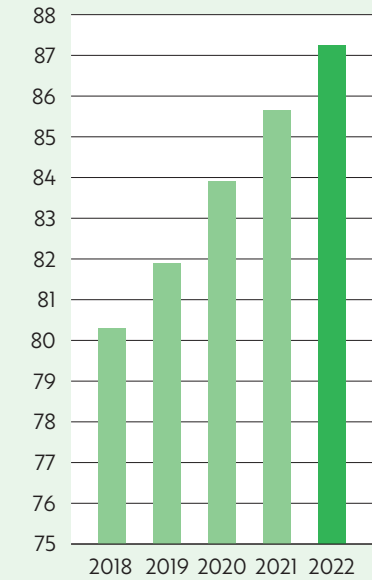
Lihakunnan
jäsenmäärä
2018–2022

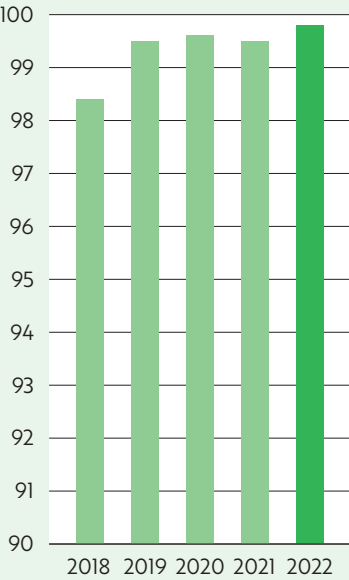
Lihakunnan tulos
2018–2022

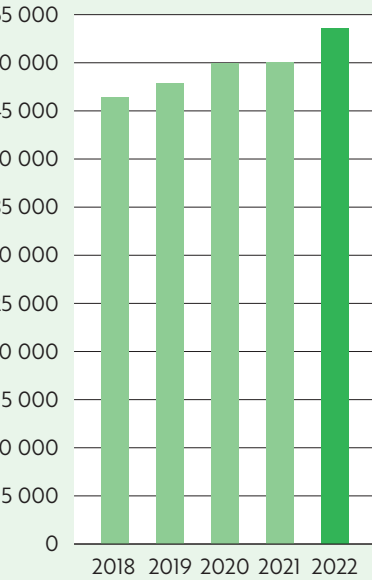
Lihakunnan tase
2018–2022

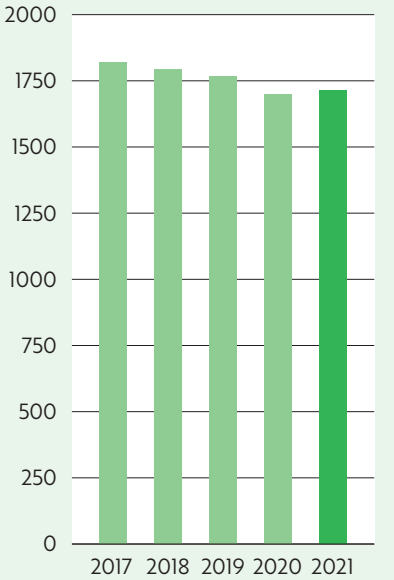
Lihakunnan
omavaraisuusaste
2018–2022

Lihakunnan
osuuksien määrä
2018–2022

Lihakunnan osuuksien
vertailuarvo verotuksessa
2017–2021*

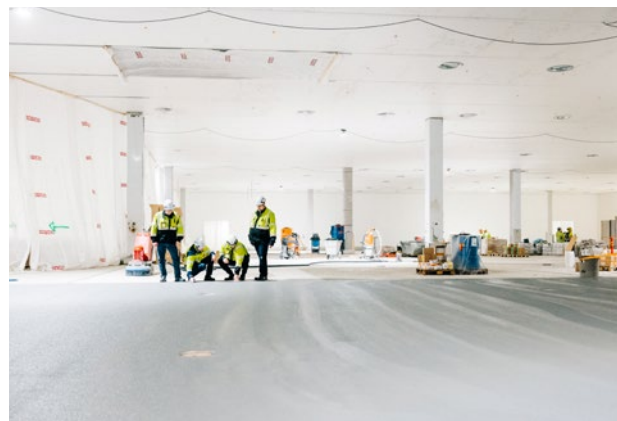
*) Vuoden 2022 arvo vahvistuu syksyllä 2023.

Yllä:
Siipikarjatehdas-
työmaa ilmasta käsin.

VUODEN 2022 KOHOKOHDAT

Siipikarjatehdas rakentuu

Atria toteutti historiansa suurinta investointia vuoden 2022 aikana: 155 miljoonaa euroa siipikarjatuotannon laajen-
nukseen Nurmon tuotantolaitoksen yhteyteen. Investoin-
nin myötä Atria Suomen siipikarjan tuotantokapasiteetti
lisääntyy noin 40 prosenttia. Uuden tehtaan arvioidaan
olevan kokonaisuudessaan valmis aikaisintaan vuoden
2024 aikana. Itikka osuuskunnan maahankinnat alueella
ovat tukeneet investoinnin toteutusta.

Nurmon siipikarjatehtaan työmaalla tutkaillaan uutta lattiaa.
Kuva: Tuukka Kiviranta.

Siipikarjatehtaan arvioidaan valmistuvan vuoden 2024 aikana.

Osuuskunnat investoivat rehuteollisuuteen

Suurusrehu Oy investoi yli kuusi miljoonaa euroa kuivuriin
Koskenkorvalla. Investoinnin on määrä valmistua vuoden
2023 aikana. Investoinnin avulla vapautuva höyry ote-
taan talteen ja käytetään uudelleen, mikä säästää jopa 85
prosenttia energiaa verrattuna aikaisempaan laitteistoon.
Varkaudessa investoinneilla nostettiin rehutehtaan kapasi-
teettia ja parannettiin rehun laatua.

Suurusrehu Oy investoi kuivuriin Koskenkorvan rehutehtaalla.

Rehukanava Oy investoi Varkauden rehutehtaalla.

Kansanedustajat kummitilavierailulla

MTK Pohjois-Karjalan maaseutunuoret järjestivät marras-
kuussa 2022 Lihakunnan hanketuen avulla kummitila-
tapaamisen Ilkka Romppasen ja Kirsi Kostamon emoleh-
mällä Kiteen Riihijärvellä. Kostamo ja Romppanen ovat
pyörittäneet Kostamon kotitalalta alkanutta Mähövaaran
tilaa parikymmentä vuotta. Savo-Karjalan kansanedusta-
jista kummitilatapaamiseen osallistuneet Anu Vehviläinen,
Seppo Eskelinen, Sanna Antikainen, Krista Mikkonen sekä
Hanna Huttunen saivat tapaamisesta mukaansa useita
viljelijöiden huolenaiheita päätösten pohjalle mietittäväksi.

Kansanedustajat mukana tutustumassa Ilkka Romppasen ja
Kirsi Kostamon naudanlihan tuotantoon Kiteellä.

Kehitysnäkymiä ja koulutusta

Lihakunnan edustajisto käsitteli perusteellisesti alan
haasteellista tilannetta kokouksessaan Kalajoella huhti-
kuussa 2022.

Osuuskuntien yhteiset koulutuspäivät järjestettiin
useamman vuoden tauon jälkeen marraskuussa Seinäjoel-
la. Hallinto pääsi tutustumaan Seinäjoen koulutuspäivillä
myös Atrian toimintoihin Nurmossa sekä Koskenkorvan
rehutehtaaseen ja Itikanmäen toimistotiloihin.

Lihakunnan edustajiston kokous huhtikuussa 2022 Kalajoella.

Osuuskuntien yhteiset koulutuspäivät pidettiin marraskuussa
2022 Seinäjoella.

Muré

GASTROGRILL MURÉ avasi uudessa liikepaikassa

” Suomalaisen, maailman
parhaan lihan näyteikkuna

Maaliskuun alussa vuonna 2020 Korkeavuorenkadulla kävi kova kuhina. Laseja kiillotettiin ja veitsiä teroiteltiin ennen Gastrogrill Murén suunniteltuja avajaisia. Avajaispäiväksi oli määritelty torstai 19.3. Vielä edeltävällä viikolla oltiin avajaisten suhteen luottavaisin mielin, vaikka ensimmäisiä isompia merkkejä jostain uudesta ”korona-taudista” olikin jo ilmassa.

Sitten koitti perjantai 13. päivä...

Tuosta päivästä alkoi kaksi vuotta kestänyt epävarmuuden aika. Saimme Gastrogrill Murén avatuksi 2.6.2020 ensimmäisen korona-aallon aikaan. Tämän jälkeen koko alaa koeteltiin vaihtelevalla voimalla. Välillä ravintolat saivat olla auki ja välillä eivät. Toisinaan ravintolat saivat olla auki muutamia tunteja

päivässä, ja toisinaan ei taas ollut tarjota kuin take away -myyntiä. Kaiken myllerryksen keskellä matkasimme kuitenkin kohti parempaa huomista. Pian tunku lihapatojen ääreen kasvoikin niin kovaksi, että tilat Korkeavuorenkadulla kävivät meille liian ahtaiksi. Oli aika sulkea Korkeavuorenkadun ovet ja avata uusi Gastrogrill Muré osoitteessa Pohjoisesplanadi 17, Apteekinkulman alakerrassa.

Olemme nyt uusissa, väljemmissä tiloissa, mutta alkuperäinen konseptimme pysyy ja paranee. Haluamme tarjota suomalaista, maailman parasta lihaa ja lihan parhaita kavereita monessa muodossa. Tilojen kasvaessa lisäämme muun muassa dry age -lihojen tarjontaa kevään 2023 aikana.

Tervetuloa tutustumaan!

HYÖDYNÄ JÄSENETUSI – SAAT 25 % ALENNUSTA

- 1 Tee pöytävaraus Murén verkkosivuilla tai puhelimitse.
- 2 Esitä jäsenkorttisi ravintolassa ennen tilauksen tekemistä.
- 3 Saat 25 % alennuksen ravintolalaskusi loppusummasta.

Gastrogrill Muré
Pohjoisesplanadi 17, Helsinki
puh. 010 316 0006
www.gastrogrillmure.fi

LIHAKUNTA

JÄSENISTÖ JA HALLINTO

Yhdessä eteenpäin

Kuva: Rantalan tila, Kiuruvesi

”Jäsenet ovat mukana omistamassa ja hallinnoimassa Atriaa ja sitä kautta turvaamassa kotimaisen lihantuotannon jatkuvuutta.

LIHAKUNTA
120 VUOTTA

JÄSENMAÄRÄ VAALIPIIREITTÄIN VUOSINA 2021–2022

POHJOIS-SUOMI
2022: 259 jäsentä
2021: 277 jäsentä

KAINUU
2022: 131 jäsentä
2021: 140 jäsentä

POHJOIS-KARJALA
2022: 211 jäsentä
2021: 222 jäsentä

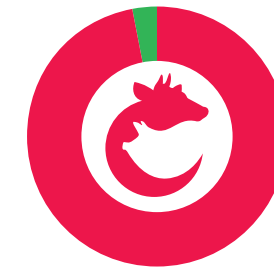
SAVO
2022: 495 jäsentä
2021: 537 jäsentä

POHJANMAA
2022: 490 jäsentä
2021: 507 jäsentä

KESKI- JA KAAKKOIS-SUOMI
2022: 257 jäsentä
2021: 272 jäsentä

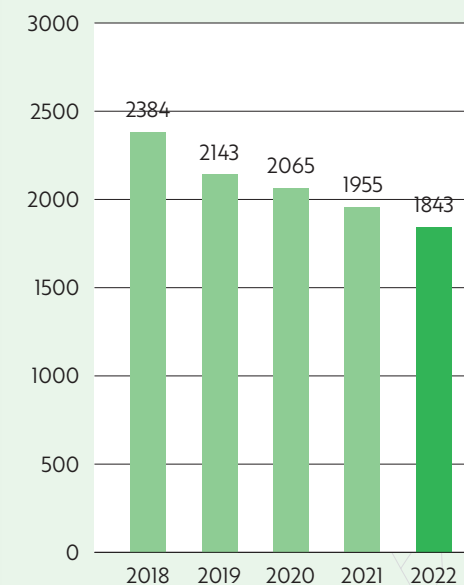
Lihakunnan jäsenjakauma tuotantosuunnittain

■ Nauta 1792 / 97,2 %
■ Sika 51 / 2,8 %

Tiedot ajantasaistettu 10.1.2023
© Tapio Palvelut Oy / Karttakeskus 2023

Lihakunnan jäsenmäärän kehitys 2018–2022

JÄSENISTÖ

Toimintavuoden lopussa 31.12.2022 Lihakunnalla oli 1 843 jäsentä ja jäsenillä osuuksia yhteensä 53 579 kpl.

EDUSTAJISTO

Lihakunnan edustajiston varsinainen kokous pidettiin Kalajoella 13.4.2022. Kokouksen puheenjohtajana toimi Tuomo Pulkkanen Kuusamosta ja sihteerinä Sari Heikkinen.

Edustajiston kokoonpano toimintavuoden lopussa:

Savo

15 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Anttonen Juho	Nauta	Joroinen	1 / 1
Hakulinen Veli-Tuomas	Nauta	Pielavesi	1 / 1
Hall Hans	Maito	Leppävirta	1 / 1
Heiskanen Lassi	Maito	Vieremä	1 / 1
Korhonen Tuomo	Maito	Kuopio	1 / 1
Kurtelius Lauri	Sika	Sonkajärvi	1 / 1
Metros Mervi	Nauta	Kuopio	1 / 1
Nieminen Juha	Nauta	Kiuruvesi	1 / 1
Nousiainen Markus	Maito	Pielavesi	1 / 1
Pekkarinen Ville	Nauta	Kuopio	1 / 1
Piippo Mikko	Nauta	Lapinlahti	1 / 1
Riekkinen Maarit	Maito	Kuopio	1 / 1
Savolainen Lassi	Nauta	Sonkajärvi	1 / 1
Tossavainen Juha	Nauta	Rautalampi	1 / 1
Väänänen Ruurikki	Nauta	Ilasalmi	1 / 1

Pohjois-Karjala
6 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Jormanainen Ilmo	Maito	Tohmajärvi	0 / 1
Makkonen Henri	Nauta	Rääkkylä	1 / 1
Mäkisalo Jouni	Sika	Kontiolampi	1 / 1
Pennanen Pasi	Maito/Nauta	Liperi	1 / 1
Romppanen Ilkka	Nauta	Kitee	1 / 1
Törrönen Varpu	Nauta	Joensuu	1 / 1

Kainuu

4 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Kemppainen Rauno	Maito	Hyrnsalmi	1 / 1
Pikkarainen Antti	Nauta	Kuhmo	1 / 1
Ronkainen Markku	Nauta	Paltamo	1 / 1
Tolonen Pirkka	Maito	Suomussalmi	1 / 1

Jäsenten päätösvaltaa käyttää jäsenten keskuudesta vaali-piireittäin valittu edustajisto, joka valitaan neljäksi vuodeksi kerrallaan.

Pohjanmaa
12 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Ahlholm Anu	Maito	Kärsämäki	1 / 1
Ilola Tarmo	Maito	Reisjärvi	1 / 1
Isoherranen Antti	Sika	Haapajärvi	1 / 1
Junttila Elina	Maito	Nivala	0 / 1
Kallio Matias	Sika	Siikajoki	1 / 1
Kangas Olli	Maito	Nivala	1 / 1
Karjalainen Esa	Nauta	Vaala	1 / 1
Keränen Veli-Jaakko	Nauta	Muhos	1 / 1
Kylmäaho Antti	Maito	Siikalatva	1 / 1
Luukinen Hanna	Maito	Liminka	1 / 1
Nuorala Päivi	Maito	Kalajoki	1 / 1
Ruuttula Antti	Nauta	Sievi	1 / 1

Pohjois-Suomi
8 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Harju Jouni	Maito	Salla	1 / 1
Katisko Veli-Matti	Nauta	Ylitornio	1 / 1
Laakkonen Tuomas	Maito	Kuusamo	0 / 0
Piekkari Marko	Nauta	Kittilä	1 / 1
Selkälä Juha	Maito	Rovaniemi	1 / 1
Tapojärvi-Lompola Hanne	Nauta	Muonio	0 / 0
Turpeinen Hemmo	Maito	Taivalkoski	0 / 1
Törmänen Pekka	Nauta	Pudasjärvi	1 / 1

Keski- ja Kaakkois-Suomi
5 edustajaa

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Hippala Matti	Maito	Kotka	1 / 1
Kauppinen Piia	Nauta	Konnevesi	0 / 0
Mattila Kalle	Nauta	Mikkeli	1 / 1
Nykänen Mikko	Maito	Rantasalmi	1 / 1
Roni Juha	Nauta	Lappeenranta	1 / 1

Muutokset

Laakkonen Tuomas	Maito	Kuusamo	29.6.2022 alkaen
Kauppinen Piia	Nauta	Konnevesi	29.6.2022 alkaen
Tapojärvi-Lompola Hanne	Nauta	Muonio	29.6.2022 alkaen

TOIMIHENKILÖT

Risto Lahti
toimitusjohtaja

Lihakunta ja
Itikka osuuskunta
Seinäjoki ja Kuopio

Sari Heikkinen
toimistopäällikkö

Lihakunta
Kuopio

Satu Raumanni
laskentapäällikkö

Lihakunta ja
Itikka osuuskunta
Seinäjoki

Elina Saarenpää
talouspäällikkö

Lihakunta ja
Itikka osuuskunta
Seinäjoki

Lauri Jyllilä
projektipäällikkö

Maanvaalija Oy
Seinäjoki

HALLINTOKAAVIO

Lihakunnan hallintoneuvoston jäsenet Kuopiossa 21.12.2022. Kuvassa ylärivissä vasemmalta: Marko Posio, Jukka Ojantakanen, Petri Natunen, Heikki Moilanen, Lauri Jaatinen, Vesa Lapatto, Tuomo Pulkkanen, Vesa Parvinen, Jouni Kemppainen ja Jaakko Rikkola. Alarivi vasemmalta: Mikko Toivanen, Jaakko Willman, Jussi Joki-Erkkiä, Ari Pöyhönen, Jyrki Halonen, Risto Lahti, Asko Miettinen, Jari Kajan ja Jari Leskinen. Kuvasta puuttuvat hallintoneuvoston jäsenet Kaisa Huttunen, Sauli Joensuu ja Marko Timonen. Kuva: UNELMA Creative House, Jesse.

HALLINTONEUVOSTO

Hallintoneuvoston kokoonpano toimintavuoden lopussa:

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Halonen Jyrki (pj)	Nauta	Reisjärvi	4 / 4
Pöyhönen Ari (vpj)	Sika	Suonenjoki	4 / 4
Huttunen Kaisa	Maito	Kiuruvesi	4 / 4
Jaatinen Lauri	Nauta	Toivakka	2 / 2
Joensuu Sauli	Nauta	Raahe	3 / 4
Joki-Erkkiä Jussi	Sika	Kalajoki	4 / 4
Kajan Jari	Nauta	Kuopio	4 / 4
Kemppainen Jouni	Sika	Ristijärvi	4 / 4
Lapatto Vesa	Maito	Savitaipale	4 / 4
Leskinen Jari	Nauta	Kuopio	4 / 4
Miettinen Asko	Maito	Joensuu	4 / 4
Moilanen Heikki	Nauta	Suomussalmi	4 / 4
Natunen Petri	Maito	Joroinen	4 / 4
Ojala Pekka	Nauta	Kuusamo	2 / 2
Ojantakanen Jukka	Maito	Siikalatva	4 / 4
Parvinen Vesa	Maito	Parikkala	4 / 4
Posio Marko	Nauta	Posio	4 / 4
Pulkkanen Tuomo	Nauta	Kuusamo	2 / 2
Rikkola Jaakko	Nauta	Utajärvi	4 / 4
Söderström Anne-Mari	Maito	Tornio	2 / 2
Timonen Marko	Nauta	Tornio	2 / 2
Toivanen Mikko	Nauta/Maito	Juankoski	4 / 4
Willman Jaakko	Nauta	Joensuu	4 / 4

Muutokset

Jaatinen Lauri	Nauta	Toivakka	13.4.2022 alkaen
Ojala Pekka	Nauta	Kuusamo	13.4.2022 saakka
Pulkkanen Tuomo	Nauta	Kuusamo	13.4.2022 alkaen
Söderström Anne-Mari	Maito	Tornio	13.4.2022 saakka
Timonen Marko	Nauta	Tornio	13.4.2022 alkaen

HALLINTONEUVOSTON TARKASTUSVALIOKUNTA

Tarkastusvaliokunta valvoo hallintoneuvoston puolesta osuuskunnan toimintaa. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan 3 jäsentä.

Jäsenet, jotka tarkastivat vuoden 2022 aikana vuoden 2021 toimintaa:			
Kajan Jari (pj)	Kuopio		
Joensuu Sauli	Raahe		
Kemppainen Jouni	Ristijärvi		

HALLITUS

Nimi	Tuotanto-suunta	Koti-kunta	Osallistuminen kokouksiin
Korhonen Pasi (pj)	Nauta	Sotkamo	13 / 13
Niku Mika (vpj)	Nauta	Haapavesi	13 / 13
Hyttinen Veli	Nauta	Pudasjärvi	13 / 13
Kaikkonen Jukka	Nauta	Kuopio	13 / 13
Lajunen Ari	Maito	Tohmajärvi	10 / 13
Sairanen Risto	Sika	Luumäki	13 / 13

TOIMITUSJOHTAJA

Lahti Risto, elintarviketieteiden kandidaatti Ilmajoki

VARSINAISET TILINTARKASTAJAT

Tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja sen päävastuullinen tilintarkastaja Rantanen Mika (KHT) Seinäjoelta.

EDUSTAJAT OSAKKUUSYRITYKSISSÄ

Atria Oyj:n hallitus

Korhonen Pasi (vpj)	Sotkamo
Kaikkonen Jukka	Kuopio

Atria Oyj:n hallintoneuvosto

Halonen Jyrki (pj)	Reisjärvi
Hyttinen Veli	Pudasjärvi
Joki-Erkkiä Jussi	Kalajoki
Lahti Risto	Ilmajoki
Lajunen Ari	Tohmajärvi
Lapatto Vesa	Savitaipale
Niku Mika	Haapavesi
Pöyhönen Ari	Suonenjoki
Sairanen Risto	Luumäki

A-Rehu Oyj:n hallitus

Hyttinen Veli (vpj)	Pudasjärvi
---------------------	------------

Oy Feedmix Ab:n hallitus

Sairanen Risto	Luumäki
----------------	---------

Rehukanava Oyj:n hallitus

Hyttinen Veli	Pudasjärvi
---------------	------------

Kiinteistö Oy Itikanmäen hallitus

Lahti Risto (pj)	Ilmajoki
Sairanen Risto	Luumäki

Maanvaalija Oy:n hallitus

Sairanen Risto (pj)	Luumäki
Kaikkonen Jukka	Kuopio

EDUSTAJAT TYTÄRYHTIÖISSÄ

Kelloniemen Kehitys Oy:n ja Kelloniemen Aurinkoranta Oy:n hallitus

Korhonen Pasi (pj)	Sotkamo
Flink Reijo	Seinäjoki
Hyttinen Veli	Pudasjärvi
Kaikkonen Jukka	Kuopio
Lahti Risto	Ilmajoki
Lajunen Ari	Tohmajärvi
Niku Mika	Haapavesi
Sairanen Risto	Luumäki

EDUSTAJAT MUISSA YHTIÖISSÄ

A-Tuottajat Oy:n hallitus

Niku Mika (pj)	Haapavesi
Sairanen Risto	Luumäki

Nautasuomi Oy:n hallitus

Korhonen Pasi	Sotkamo
---------------	---------

Suurusrehu Oy:n hallitus

Lahti Risto	Ilmajoki
Sairanen Risto	Luumäki

EDUSTAJAT SIDOSRYHMISSÄ

Osuustoimintakeskus Pellervo ry:n valtuuskunta

Sairanen Risto	Luumäki
----------------	---------

MTK lihavaliokunta

Niku Mika	Nivala
Lahti Risto	Ilmajoki

Finnpig Oy:n hallitus

Sairanen Risto	Luumäki
----------------	---------

Pasi Korhonen
hallituksen pj

Syntymävuosi	1975
Kotipaikka	Sotkamo
Koulutus	Koneenkorjaaja, Seppälän maatalouskoulu
Edustajiston jäsen	2008–2013
Hallintoneuvoston jäsen	2013
Hallituksen jäsen	2013–
Hallituksen vpj	2015–2019
Hallituksen pj	2019–
Tuotantosunta	Luomupihvien loppukasvatus

Muut luottamustoimet:

- Kainuun Maa- ja Metsäseätiön hallituksen jäsen
- MTK Sotkamon hallituksen jäsen

Mika Niku
hallituksen vpj

Syntymävuosi	1970
Kotipaikka	Haapavesi
Koulutus	Auto- ja työkonetekniikan tekniikko
Hallintoneuvoston jäsen	2008–2013
Hallituksen jäsen	2013
Tuotantosunta	Naudanlihan tuotanto

Muut luottamustoimet:

- MTK Haapaveden johtokunnan jäsen
- OP Suomenselän hallintoneuvoston pj

LIHAKUNNAN HALLITUS

ja hallintoneuvoston puheenjohtajat vuonna 2022

Lihakunnan hallitus ja toimitusjohtaja Kuopiossa 21.12.2022. Kuvassa vasemmalta: Jyrki Halonen, Veli Hyttinen, Risto Lahti, Mika Niku, Pasi Korhonen, Jukka Kaikkonen, Ari Lajunen, Risto Sairanen ja Ari Pöyhönen. Kuvat: UNELMA Creative House, Jesse.

Veli Hyttinen
hallituksen jäsen

Syntymävuosi	1973
Kotipaikka	Pudasjärvi
Koulutus	Agrologi
Edustajiston jäsen	2004–2006
Hallintoneuvoston jäsen	2006–2011
Hallintoneuvoston vpj	2010–2011
Hallituksen jäsen	2011–
Tuotantosunta	Naudanlihan tuotanto

Ei konsernin ulkopuolisia merkittäviä luottamustoimia.

Jukka Kaikkonen
hallituksen jäsen

Syntymävuosi	1963
Kotipaikka	Kuopio
Koulutus	Agrologi
Edustajiston jäsen	2000–2008 ja 2012–2013
Hallintoneuvoston varapj	2013–2019
Hallituksen jäsen	2019–
Tuotantosunta	Naudanlihan tuotanto

Ei konsernin ulkopuolisia merkittäviä luottamustoimia.

Ari Lajunen
hallituksen jäsen

Syntymävuosi	1975
Kotipaikka	Tohmajärvi
Koulutus	MMM, agronomi
Edustajiston jäsen	2008–2010
Hallintoneuvoston jäsen	2010–2015
Hallituksen jäsen	2015–
Tuotantosunta	Maito

Muut luottamustoimet:

- MTK Keski-Karjalan johtokunnan jäsen

Risto Sairanen
hallituksen jäsen

Syntymävuosi	1960
Kotipaikka	Luumäki
Koulutus	Sianhoitokoulu (Mustiala) ja maatilatekninen koulu (Mikkeli, Otava)
Edustajiston jäsen	2008–2013
Hallintoneuvoston jäsen	2013
Hallituksen jäsen	2013
Tuotantosunta	Sianlihan tuotanto

Muut luottamustoimet:

- Pellervon valtuuskunnan jäsen

Jyrki Halonen
hallintoneuvoston pj

Syntymävuosi	1961
Kotipaikka	Reisjärvi
Edustajiston jäsen	2012–2017
Hallintoneuvoston jäsen	2017
Hallintoneuvoston pj	2019–
Tuotantosunta	Naudanlihan tuotanto, loppukasvatus

Ei konsernin ulkopuolisia merkittäviä luottamustoimia.

Ari Pöyhönen
hallintoneuvoston vpj

Syntymävuosi	1970
Kotipaikka	Suonenjoki
Koulutus	Agronomi
Edustajiston jäsen	2009–2013
Hallintoneuvoston jäsen	2013–
Hallintoneuvoston vpj	2019–
Tuotantosunta	Lihasantuotanto

Ei konsernin ulkopuolisia merkittäviä luottamustoimia.

TILINPÄÄTÖKSEN liitetiedot

LIHAKUNTA
120

1. TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Yleiset tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien säädösten ja muiden määräysten mukaisesti (FAS). Tilinpäätös on laadittu PMA:n pienyrittysäännöstöä noudattaen.

Konsernia koskevat tiedot

Lihakunta on Lihakunta-konsernin emoyhtiö, kotipaikka Kuopio. Lihakunta ei laadi konsernitilinpäätöstä KPL:n 6.1 §:n perusteella.

Sijoitusten arvostus

Osuuskunnan pysyvien vastaavien sijoituksissa olevat pitkäaikaiset sijoitukset Atria Oyj:n osakkeisiin on arvoitettu hankintamenoonsa, vaikka A-osakkeiden pörs-sikurssin mukainen markkina-arvo tilinpäätöshetkellä 31.12.2022 on niiden kirjanpitoarvoa matalampi, arvonalennusta ei ole tehty, koska kyseessä on strateginen pitkäaikainen sijoitus.

Lisäksi osuuskunnan omistamien KII-sarjan osakkeiden, joilla ei ole markkinanoteerausta, käyvän osakekohtaisen arvon arvioidaan niiden korkeamman äänivallan johdosta olevan noteerattujen osakkeiden osakekohtaista markkina-arvoa olennaisesti korkeamman.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot eivät sisällä merkittäviä eriä ja ne on kirjattu vuosikuluksi tilikaudelle.

Eläkemenot

Henkilökunnan eläketurva on hoidettu ulkopuolisessa eläkevakuutusyhtiössä.

Tuloksen vertailukelpoisuus

Tilikaudet ovat vertailukelpoisia keskenään.

Valuuttamääräiset erät

Yhtiöllä ei ole valuuttamääräisiä velkoja tai saatavia.

2. TASEEN LIITETIEDOT

1 000 EUR				2022	2021
2.1 SIIJOITUKSET	Osakkeet	Osakkuus	Osuus		
Osakkeet ja osuudet	kpl	yhtiössä %	äänistä %	Kirjanpitoarvo	Kirjanpitoarvo
Tytäryhtiöosakkeet					
Kelloniemen Kehitys Oy	330	100,00	100,00	64	64
Kelloniemen Aurinkoranta Oy	1 350	100,00	100,00	338	338
Tytäryhtiöosakkeet yhteensä				402	402
Osakkuusyhtiöosakkeet					
Atria Oyj, A-sarja	3 848 073			46 061	46 061
Atria Oyj, KII-sarja	4 020 200			21 809	21 809
Yhteensä Atria Oyj 31.12.2022	7 868 273	27,83	39,65	67 870	67 870
A-Rehu Oy	220	20,00	20,00	220	220
Rehukanava Oy	247	20,58	20,58	247	247
Oy Feedmix Ab	367	20,57	20,57	744	743
Kiinteistö Oy Itikanmäki	41	41,00	41,00	2 050	2 050
Maanvaalija Oy, lisäys 2022	5	50,00	50,00	52	0
Osakkuusyhtiöosakkeet yhteensä				71 183	71 130
Muut osakkeet ja osuudet					
A-Tuottajat Oy	108 416	1,00	0,50	281	281
Nautasuomi Oy	101	10,10	10,10	61	61
Suurusrehu Oy	79	2,74	2,74	147	147
Rahastot				7 857	8 217
Muut osakkeet ja osuudet				141	145
Osakkeet ja osuudet yhteensä				80 072	80 383
2.2 PITKÄAIKAISET SAAMISET					
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä				521	596
Yhteensä				521	596
2.3 LYHYTAIKAISET SAAMISET					
Myyntisaamiset				1 310	1 300
Lainasaamiset omistusyhteisyrityksiltä				74	74
Muut saamiset				150	124
Siirtosaamiset				98	77
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä				1 632	1 575

1 000 EUR				2022	2021
2.4 OMA PÄÄOMA					
Osuuspääoma					
Osuuspääoma 1.1.				11 621	10 687
Osuuspääoman lisäys				1 242	1 283
Osuuspääoman vähennys:					
maksettu edellisellä tilikaudella eronneille				159	199
maksettu tilikaudella erotetuille				157	145
tilikauden B-osuuksien palautus				41	5
Osuuspääoma yhteensä 31.12.				12 506	11 621
Erittely osuuksittain:					
Osuuspääoma A-osuudet				11 861	10 915
Osuuspääoma B-osuudet				645	706
Osuuspääoma yhteensä 31.12.				12 506	11 621
A-osuudet sisältää tilikaudella eronneiden tuottajien saatavaa				112	157
Osuusmaksua perimättä				5 175	4 876
Koko osuuspääoma 31.12				17 681	16 497
Osuuspääoma 1.1. kappaleet				49 992	49 947
Muutos tilikaudella				3 587	45
Osuuspääoma 31.12. kappaleet				53 579	49 992
Rahastot					
Vararahasto 1.1.				60 202	59 991
Edellisen tilikauden ylijäämästä				0	211
Vararahasto 31.12				60 202	60 202
Ylijäämä					
Ylijäämä edellisiltä vuosilta 1.1				13 379	12 866
Siirto vararahastoon				0	-211
Osuuspääoman koron maksu				-2 507	-2 508
Ylijäämän palautus				-1 911	-2 079
Ylijäämä edellisiltä vuosilta 31.12				8 961	8 068
Tilikauden ylijäämä				5 446	5 311
Oma pääoma 31.12.				87 115	85 202
2.5 LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA					
Velat saman konsernin yrityksille					
Muut velat				55	57
Yhteensä				55	57
Ostovelat				22	26
Siirtovelat				60	89
Muut velat				1	273
Yhteensä				83	388
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä				138	445

3. TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

1 000 EUR	2022	2021
3.1 LIIKEVAIHTO	1 184	1 147
Liikevaihdon jakautuminen toiminnoittain:		
Jäsenpalvelut	1 184	1 147
	1 184	1 147
3.2 LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Palveluveloitustuotot	51	42
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	51	42
3.3 HENKILÖSTÖKULUT		
Hallintoelinten palkat ja palkkiot	-369	-287
Työntekijöiden palkat	-164	-137
Eläkevakuutusmaksut	-8	-40
Muut lakisääteiset sos.kulut	-7	-4
Henkilöstökulut yhteensä	-548	-468
Henkilökunnan lukumäärä keskimäärin	3	2
3.4 RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Osinkotuotot omistusyhteyksyrityksissä	5 452	4 406
Tuotot osuuksista omistusyhteyksyrityksissä	5	106
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	341	214
Muut rahoitustuotot	265	265
Muut rahoituskulut	-340	-51
Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	-453	0
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	5 270	4 940

4. VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

4.1 VELAT JA VASTUUT		
Takaus Rehukanava Oy:n puolesta	0	588
A-Tuottajat Oy:n laskusaatavien takaus/OP Yrityspankki Oy	25 645	25 982
4.2 VAKUUDET		
Arvopaperit		
Atria Oyj:n A-sarjan osakkeita, kpl	1 987 000	1 987 000
4.3 MUUT VASTUUT		
Osuuskunta on sitoutunut tekemään 344 t€:n sijoituksen elintarviketeollisuuteen sijoittavaan rahastoon.		

5. TILINPÄÄTÖSTIETOJA 2022

1 000 EUR	Liikevaihto	Liikevoitto	Rahoitus	Tilikauden voitto/tappio		
Kelloniemen Kehitys Oy	0	-2	0	-2		
Kelloniemen Aurinkoranta Oy	108	70	-2	61		
Atria Oyj	1 696 707	133	-3 402	-3 854		
A-Rehu Oy	206 642	3 538	-15	2 718		
Oy Feedmix Ab	694	239	-2	390		
Kiinteistö Oy Itikanmäki	1 383	765	-59	500		
Rehukanava Oy	599	135	-32	68		
	Pysyvät vastaavat	Vaihtuvat vastaavat	Oma pääoma	Vähem- mistöosuus	Poistoero	Vieras pääoma
Kelloniemen Kehitys Oy	0	55	55		0	0
Kelloniemen Aurinkoranta Oy	332	146	373			105
Atria Oyj	716 495	323 334	449 419	15 037		575 372
A-Rehu Oy	294	47 859	21 839		487	25 827
Oy Feedmix Ab	4 028	962	3 672		1 226	92
Kiinteistö Oy Itikanmäki	9 326	806	5 742		1 658	2 732
Rehukanava Oy	3 285	456	1 356		229	2 156

”Atrian ja osuuskunnan vahva taloudellinen asema mahdollistaa aktiivisen voitonjaon ja strategisten investointien toteuttamisen.

RISTO LAHTI, TOIMITUSJOHTAJA

YLIJÄÄMÄN KÄSITTELY

Hallitus esittää kertyneen ylijäämän 14 407 665,99 euroa, josta tilikauden ylijäämä on 5 446 343,62 euroa, käytettäväksi seuraavasti:

- tilikauden alun maksetuille A-osuuksille maksetaan korkoa 24 % ja B-osuuksille 2 % sekä ylijäämän palautusta 2,2 % sen mukaan kun jäsenet ovat käyttäneet hyväkseen osuuskunnan palveluita
- loppu jätetään edellisten vuosien ylijäämätilille.

Tämän toimintakertomuksen, tuloslaskelman ja taseen liitetietoineen sekä rahoituslaskelman esitämme hallintoneuvostolle ja edelleen edustajiston kokouksessa käsiteltäväksi.

Kuopiossa 6. päivänä maaliskuuta 2023

Pasi Korhonen, puheenjohtaja
Veli Hyttinen
Jukka Kaikkonen
Ari Lajunen
Mika Niku
Risto Sairanen
Risto Lahti, toimitusjohtaja

TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Seinäjoella 10.3.2023
PricewaterhouseCoopers Oy
Tilintarkastusyhteisö
Mika Rantanen, KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Lihakunnan edustajistolle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan osuuskunnan toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Tilintarkastuksen kohde

Olemme tilintarkastaneet Lihakunnan (Y-tunnus 0171420-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2022. Tilinpäätös sisältää taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Riippumattomuus

Olemme riippumattomia osuuskunnasta niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Tilinpäätöstä koskevat

hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiesaan velvollisia arvioimaan osuuskunnan kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuviin tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos osuuskunta aiotaan purkaa tai sen toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet

tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntonamme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon osuuskunnan sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä osuuskunnan kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, muokuttaa lausuntonamme. Johtopäätöksemme perustuvat

tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei osuuskunta pysty jatkamaan toimintaansa.

- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätöksen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Muut raportointivelvoitteet

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio, jonka olemme saaneet käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, on toimintakertomus.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntonamme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Seinäjoella 10.3.2023

PricewaterhouseCoopers Oy

Tilintarkastusyhteisö
Mika Rantanen, KHT

KESKITYTÄÄN SIIHEN mihin voimme vaikuttaa

Ihmisiä kautta maailman on vuoden 2022 aikana koettu kovemmin kuin vuosikymmeniin. Usko turvallisuuden säilymiseen, ennustettavaan taloudelliseen kehitykseen ja erilaisten hyödykkeiden saatavuuteen järkevällä hinnalla on järkkynyt. Ihmisten luottamus hyvään tulevaisuuteen on heikentynyt, eikä luottamuksen heikkeneminen ole myöskään liike-elämälle hyväksi. Atrian tämä hetki ja tulevaisuus on sidoksissa siihen, kuinka ihmiset tuotteitamme ruokahetkiinsä valitsevat. Luottamuksen heikentyessä myös ruokavalinnat muuttuvat. Atria on hyvässä tilanteessa näissä muutoksissa, koska tuotteistostamme löytyy ratkaisuja kaikkiin ruokahetkiin.

Atrialaisen toimintaympäristön vaikeuksia kuvailtaessa on muistettava se, että riesamme ovat olemattomia verrattuna niihin, joissa Ukraina ja sen kansalaiset kamppailevat. Meillekään ulkoiset tekijät eivät ole otollisimmillaan, mutta pystymme omassa toiminnassamme vaikuttamaan lukemattoman moniin asioihin, joihin ukrainalaisilla ei ole mitään otetta.

Vuosi 2022 on ollut Atrialle hallittu suoritus, jossa on päivittäisessä toiminnassa keskitytty niihin asioihin, joihin voimme vaikuttaa. Koronaviruksen heikkeneminen on helpottanut työn organisoimista ja voiman lisäämistä suunnitelmien toteutukseen. Strategista kehitystä on toteutettu suunnitellusti.

”Ratkaiseva tekijä tuloksen hallinnassa ovat olleet myyntihintojen korotukset.”

Tulokseltaan vuosi 2022 on parempi, kuin miltä tilanne erityisesti kevättalvella ja keväällä näytti. Vertailukelpoinen tulos on 49,0 miljoonaa euroa. Vuonna 2021 tulos oli 49,2 miljoonaa euroa. Ratkaiseva tekijä tuloksen hallinnassa ovat olleet myyntihintojen korotukset. Kustannusinflaatio on ollut poikkeuksellisen voimakas, ja ainoa mahdollisuus on ollut siirtää kustannuksia myyntihintoihin.

Toinen tuloksellisen toiminnan tekijä on se, että myydyt kilot säilyivät liki vuoden 2021 tasolla huolimatta hintojen korotuksista. Tämä tarkoittaa sitä, että liikevaihto on kasvanut vuodessa 156,5 miljoonaa euroa. Marginaalitaso on heikompi kuin edellisenä vuonna, ja liikevaihdon kasvulla onkin suuri vaikutus liikevoittoon.

ATRIA

Hyvä ruoka – parempi mieli.

”Muutoksienkin keskellä tuotteistamme löytyy ratkaisuja kaikkiin ruokahetkiin.

”Olemme mukana tuulivoimahankkeessa, joka toteutuessaan tekisi Nurmon tehtaasta sähköomavaraisen – toki tuulettomina päivinä tarvitaan säätoenergiaa.”

Vastuullisuus on osa Atrian strategiaa ja käytännön tekoja. Teot jäävät suunnittelun asteelle, jos strategiakytkös puuttuu. Olemme mukana tuulivoimahankkeessa, joka toteutuessaan tekisi Nurmon tehtaasta sähköomavaraisen – toki tuulettomina päivinä tarvitaan säätoenergiaa. Nurmon tehdasalueen aurinkovoimalan teho kaksinkertaistetaan, ja se on suotuisessa auringonpaisteessa noin 10 megawattia. Olemme mukana useassa kansainvälisessä hankkeessa, kuten UN Global Compactissa sekä Science Based Targets -ohjelmassa. Näiden päämääränä on kasvihuonekaasupäästöjen rajoittaminen niin, että maailman lämpötila kohoaisi enintään 1,5 celsiusastetta.

Alkanut vuosi tulee edelleen olemaan nousevien kustannusten aikaa. Inflaatiotahti todennäköisesti heikkenee, mutta kustannusnousu tulee olemaan ripeämpää, kuin mihin olemme viime vuosikymmeninä tottuneet. Myös korkojen nousu vaikuttaa taloutta koskeviin asetelmiin niin kotitalouksissa kuin yrityksissä. Nämä tekijät yhdistettynä arvaamattomaan geopolitiikkaan merkitsevät sitä, että myös vuonna 2023 tekemiset tulee kohdistaa sinne, mihin voimme vaikuttaa.

Kiitos työkavereille, Atrian omistajille, tuottajille, asiakkaille ja ihmisille, jotka Atrian tuotteita ruokahetkiinsä ostavat. On ollut suuri kunnia ja etuoikeus työskennellä kanssanne. Atrialaisen työskulttuurin ydintä iät ja ajat on ollut se, että mikä on sovittu tehtävän, myös tehdään. Tästä kun pidetään jatkossakin kiinni, niin pärjätään. Toivotan seuraajalleni Kai Gyllströmmille mitä parhaita menestystä. Samaa toivotan kaikille atrialaisille alkaneelle vuodelle, tuleville vuosille ja vuosikymmenille!

”Hyvä ruoka – parempi mieli!”

JUHA GRÖHN, TOIMITUSJOHTAJA
ATRIA OYJ

Inflaation ollessa 10 prosentin tasolla liiketoimintaan sitoutuvan käyttöpääoman määrä on kasvanut 36,7 miljoonaa euroa vuodesta 2021. Erityisesti varastojen arvo on kohonnut. Joidenkin materiaalien ja raaka-aineiden määrät ovat myös lisääntyneet. Investoinnit olivat 131,4 miljoonaa euroa.

Vuonna 2023 inflaation ennustetaan hidastuvan vuoden 2022 tahdista. Näyttää siltä, että esimerkiksi energian hinnan huipputaso nähtiin muutama kuukausi sitten. Juuri nyt suurin kustannuspuolen epävarmuus liittyy korkojen nousuun. Emme siis vielä ole kustannusten osalta tasannevaiheessa.

Merkittävät investoinnit Nurmossa ja Ruotsissa Sköllerstan tehtaalla ovat edenneet aikataulussa. Merkittäviä poikkeamia kustannusarvioiden toteutumisessa ei myöskään arvioida olevan. Nurmossa investoimme uuteen siipikarjatehtaaseen noin 155 miljoonaa euroa ja Sköllerstan logistiikkakeskukseen ja lihavalmistetehtaaseen noin 35 miljoonaa euroa.

”Venäjän hyökättyä Ukrainaan päätimme vetäytyä kokonaan Venäjän liiketoimista, ja Sibyllä-pikaruokatoiminta Venäjällä myytiin keväällä 2022.”

Siipikarjanlihan markkina kasvaa ja haluamme edelleen vahvistaa asemaamme kyseisessä toiminnassa. Tätä päämäärää tukee investointimme Nurmon tehtaaseen, samoin aiemmin tehdyt investoinnit Ruotsin Sölvesborgin siipikarjatehtaaseen. Suomessa olemme markkinajohtaja ja Ruotsissa kolmanneksi suurin toimija siipikarjanlihan markkinoilla. Ruotsissa markkina-asemamme on viime vuosina vahvistunut, ja Atrialla on hyvät edellytykset saavuttaa markkinoiden toiseksi suurimman toimijan asema tämän vuosikymmenen aikana.

Ruotsissa teollisen toiminnan rakennetta uudistetaan sulkemalla Malmön tehdas. Järjestely on osa kannattavan kasvun strategiaa Ruotsissa. Malmön tehtaasta tuotannosta merkittävien osa siirretään vuoden 2023 aikana Sköllerstan tehtaalle Örebroon. Malmön tehdas myytiin keväällä 2022.

Vuoden 2022 lopulla Atria osti osake-enemmistön pietarsaarelaisesta Ab Korv-Görans Kebab Oy:stä. Ostolla pystymme vahvistamaan asemaamme erilaisten kypsennettyjen ruokakomponenttien toimittajana pikaruoka- ja ravintola-asiakkaillemme.

LIHAKUNTA
120

ALKUTUOTANTOYHTIÖIDEN KUULUMISIA

Poikkeusoloista normaalimpaan

”Atria on jo pitkään ollut Suomen suurin lihanjalostaja. Työssä korostuvat laatu ja vastuullisuus.

Atrian alkutuotantoyhtiöt A-Tuottajat Oy, A-Rehu Oy ja Nautasuomi Oy jatkoivat hyvää perustystyötä tuottajien palvelemiseksi. Hankimme lihaa, välitämme eläimiä, kehitämme ja myymme rehuja sekä tuotamme asiakastiloillemme monenlaista kehitys- ja osaa-mispalvelua. Viime vuosi toi vihdoon helpotusta korona-rajoituksiin ja erityisesti syyskaudella pääsimme pitämään tuottajatilaisuuksia ja palvelemaan tilojamme normaalisti yli kahden vuoden poikkeusajan jälkeen. Eläinliikenteessä oli suuria vaihteluita sekä porsas- että vasikkavälityksessä. Porsaita oli keväällä huomasti ruuhkassa, ja vasikat olivat vielä pulan puolella. Syksyyn tultaessa porsastasapaino kääntyi pulan puolelle ja vasikat raskaasti ruuhkan ja ylitarjonnan puolelle. Molempien eläinlajien teurastukset sujuivat koko vuoden pääosin ongelmitta. Syksyllä hieman rajoitimme naudan teurastusta runsaan pakkasvaraston ja kysynnän voimakkaan heikkenemisen vuoksi. Sianlihan kysyntä taas piristyi voimakkaan inflaation seurauksena. Sen hinta miellytti kuluttajia parhaiten. A-Tuottajat nostivat tuottajahintoja historiallisen paljon. Hintojen nosto oli aivan välttämätöntä, jotta tilat selvisivät viime vuodesta, kun kustannukset nousivat ennennäkemättömän paljon. Tilojen talous oli tiukalla.

Liha on Atrian liiketoiminnan kovaa ydintä

Atria jalosti viime vuonna kaikesta Suomessa tuotetusta lihasta 42,5 prosenttia (43,7 prosenttia), osuus laski edellis-

vuodesta selvästi. Laskusta suurin osuus tuli sian hankinnan laskusta. Sian hankinta laski vajaat 7 prosenttia, naudan ja siipikarjan vajaat 3 prosenttia. Atria on ollut kovin vientiriippuvainen sian osalta. Hyvin voimakkaat sian hinnan vaihtelut kansainvälisessä kaupassa ovat heikentäneet Atrian sikaketjun taloudellista suorituskykyä. Se on vaikuttanut sekä tuottajahintaan että Atrian sikalinjan tulokseen. Sen vuoksi sian hankintaa on määrätietoisesti vähennetty. Atrian koko lihanhankinta oli yhteensä noin 167 miljoonaa kiloa (vuonna 2021: 175 miljoonaa kiloa), josta punaisen lihan osuus noin 105 miljoonaa kiloa. Atria on jo pitkään ollut Suomen suurin lihanjalostaja sekä yhteensä, että erikseen kaikissa lihalajeissa. Lihaliiketoiminnassa keskitytään tulevaisuudessa yhä vahvemmin oikeiden kaupallisten kanavien hakuun ja alkutuotannon ohjaamiseen niin, että se palvelee tuottajia ja Atriaa mahdollisimman hyvin. Laatu ja vastuullisuus korostuvat työssä.

Rehulla valtava liikevaihdon loikka

A-Rehun vuosi oli todella poikkeuksellinen. Kesän 2021 kuivuuden vuoksi viljojen hinnat lähtivät voimakkaaseen nousuun ja olivat vuoden 2022 alussa nousseet jo merkittävästi. Helmikuussa alkanut Ukrainan sota nosti entisestään kaikkia rehujen raaka-aineiden hintoja, mikä puolestaan

nostti rehujen hintoja voimakkaasti. Lisäksi vuoden 2021 heikko rehusato näkyi myös. Tämä nosti rehujen kysyntää hyvin voimakkaasti erityisesti kevään 2022 aikana.

Raaka-aineiden riittävyys näytti huhtikuun lopulla niin huonolta, että A-Rehu keskeytti hetkeksi uusien asiakkaiden hankinnan. Viljojen hinnat kävivät yli 400 eurossa per tonni. Esimerkkinä keväällä 2021 ostettiin kauraa hintaan 135 euroa tonni. Hintojen nousu oli siten aivan huima. Suomeen myös tuotiin poikkeuksellisen paljon viljaa ja maissia. Toukokuun lopulla viime vuonna ostajat lähtivät laskemaan viljojen hintoja voimakkaasti, kun oli nähtävissä, että uuteen satokauteen päästään. Sen jälkeen kotimaan varastoista alkoikin löytyä isoja määriä viljoja. Vuoden 2022 kesän vilja- ja hernesato oli hyvä, paikoin erittäin hyvä. Sen vuoksi viljavarastot olivat kaikilla pullollaan, kun lähdettiin syksyyn 2022. Viljojen hinnat lähtivät syksyllä selkeään laskuun. A-Rehun vuoden liikevaihto oli vajaat 207 miljoonaa euroa (146 M€/2021). Liikevaihdon nousu oli historiallisen suuri. A-Rehun koko myynnin volyymi oli noin 650 miljoonaa kiloa, mikä oli sekin kaikkien aikojen ennätys. Oman tuotannon volyymi kasvoi selvästi. Juomarehuissa saavutimme huiman noin 47 prosentin kasvun. Sikarehujen kasvu oli noin 6 prosenttia, nautarehujen noin 2,5 prosenttia, ja siipikarjarehujen osalta oltiin noin

edellisvuoden tasolla. Myös vuoden taloudellinen tulos oli tyydyttävä, vaikka se ei ole toimintamme päämäärä, vaan hyvä rehustaminen ja sitä kautta tuloksien tekeminen tiloille. Teimme vuoden aikana tehtaisiimme myöskin investointeja ja lisäsimme mm. Varkaudessa nautarehutuotannon kapasiteettia ja rehujen laatua parantavia tekijöitä. Koskenkorvalla investoimme mm. siipikarjarehutehtaalle, jotta voimme varmistaa nautarehujen kapasiteetin riittävyyden ja sikarehujen laadukkaan tuotannon.

Haluan kiittää kaikkia alkutuotannon työntekijöitä, hallintoa, yhteistyökumppaneita sekä erityisesti uskollisia viljelijäasiakkaitamme. Vuosi oli poikkeuksellinen, mutta sinnikkäällä ja hyvällä yhteistyöllä siitä selvitettiin uuteen vuoteen.

REIJO FLINK
TOIMITUSJOHTAJA
A-TUOTTAJAT OY,
A-REHU OY,
NAUTASUOMI OY

ATRIA NAUTA

Kasvatuspaikat vähenivät

Naudanlihan tuotanto supistui 2 prosenttia ja kulutus 7 prosenttia vuonna 2022. Tuotanto oli 84 miljoonaa kiloa ja kulutus 94 miljoonaa kiloa. Naudanlihan tuonti supistui 19,5 miljoonaan kiloon, ja kulutuksen kotimaisuusaste nousi 92 prosenttiin. Vienti kasvoi 6,9 miljoonaan kiloon.

Joulukuussa 2022 Suomessa oli 243 000 lypsylehmää (-5 400 kpl) ja 63 000 emolehmää (+1 000 kpl). Vasikoita syntyi 295 600 (-4 800). Vasikkamarkkina ruuhkautui vuoden 2022 lopulla, kun kasvatuspaikkojen määrä vähentyi vasikkamäärän supistumista nopeammin.

Sonnin hinta nousi Suomessa 22 prosenttia vuonna 2022. Hiehon hinta nousi 25 prosenttia ja lehmän hinta 7 prosenttia. Naudan tuottajahinnat nousivat Euroopassa voimakkaasti alkuvuonna 2022 Saksan vetämänä, mutta laskivat loppuvuoden aikana. Sonni O2- ja R3-hinnat nousivat 97 ja 101 snt/kg, hieho O3 107 snt/kg ja lehmä P2 102 snt/kg. Suomen toteutuneet tuottajahinnat vertailuluokissa jäivät keskimäärin 30–36 snt/kg alemmaksi sonnissa, 36 snt/kg alemmaksi hiehoissa ja 72 snt/kg alemmaksi lehmässä. Ero Euroopan keskihintoihin kaventui loppuvuonna, ja sekä sonnien että hiehon tuottajahinnat olivat Suomessa viimeisellä vuosineljänneksellä Euroopan keskihinnassa.

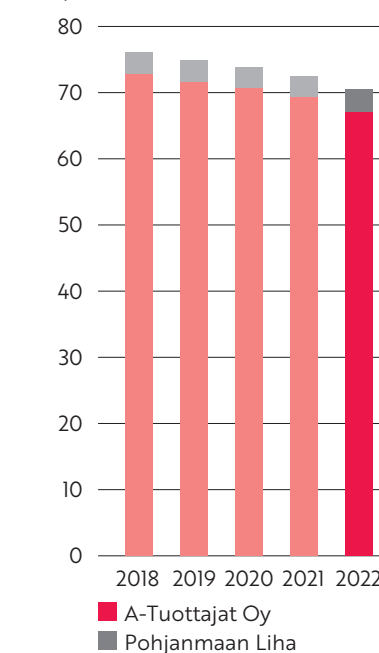
”Vasikkamarkkina ruuhkautui vuoden 2022 lopulla, kun kasvatuspaikkojen määrä vähentyi vasikkamäärän supistumista nopeammin.”

Atria Nauta -palvelu hankki 41,7 miljoonaa kiloa naudanlihaa Atrian jalostettavaksi ja markkinoitavaksi vuonna 2022. Hankintaosuutemme oli 49,5 prosenttia Suomessa tuotetusta naudanlihasta. Atria välitti 72 600 vasikkaa maitotiloilta ja emolehmätiloilta lihatiloille kasvamaan. Atrian osuus maitotilojen vasikoiden ensivälityksestä oli 44 prosenttia ja emolehmätilojen vasikoiden ensivälityksestä 47 prosenttia.

Vuoden 2021 heikko rehusato ja tuotantopanosten kallistuminen nopeuttivat tuotannon lopettamista kasvatuspaikoilla vuoden 2022 aikana. Kasvatuspaikkojen määrä supistui tuotannon lopettamisen takia yhteensä lähes 6 400 paikkaa. Kasvatuspaikka-investointeja rajoitettiin edelleen Atrian ketjussa vuonna 2022. Vasikoita ostavilla tiloilla jatkettiin kasvatuspaikkojen mittauksia.

Nautasuomi toteutti lihatiloille suunnattuja *Tuottava nautatilan nurmi-* ja *Tuottava emolehmä-* kehittämissankkeita. Yhteistyössä Pohjolan Maidon kanssa käynnistettiin *Menestyvä ja ilmastokestävä karjatalous* -hanke ja Tuottajain Maidon kanssa *Märehtijöissä tulevaisuus* -hanke. Näissä yhteistyöhankeissa kohderyhmänä ovat maito- ja lihatilat.

Vasikkavälitys 2018–2022

Atria rakensi yhteistyössä Valion kanssa Carbo-ympäristölaskuria lihatilojen käyttöön. Laskuri perustuu Valion aiemmin kehittämään *Lypsikki LCA* -mallinnukseen, jonka avulla pystytään todentamaan tuotantotilojen välisiä eroja ja tilalla tehtyjen toimenpiteiden vaikutuksia tuotannon hiilijalanjälkeen. Laskuri otetaan käyttöön vuonna 2023 atrialaisilla lihatiloilla.

Nautojen terveys ja hyvinvointi

Atria Nauta -palvelussa vuonna 2022

Atria Nauta -palvelu jatkoi aktiivista osallistumista koko Atria Suomen liiketoiminnan kattavaan *Laadun Ykkönen* -projektiin. Hankkeen yhteydessä nautaketjun laadunvalvonta yhteensovitetaan koko toimitusketjun toivomaan laatuun.

Jatkoimme eläinten hyvinvoinnin ja terveyden seurantaan alkutuotannossa käyttämällä välitys- ja teuras-tietoihin pohjautuvaa hyvinvointimittaria. Noudatimme toimituksen ehtona olevia vastuullisuusrajoja. Hälytysrajat ylittäneitä tiloja opastettiin tuotannon tason ja eläinten hyvinvoinnin parantamiseen. Toistamiseen rajat rikkoneille asetettiin vientikielto, kunnes tuotanto täyttää jälleen vaatimukset.

Vuonna 2022 poikkeamia vastuullisuusrajoista havaittiin 23,1 prosentilla vasikoita ostaneista tiloista (vrt. 14,9 %). Lähes kaksi kolmasosaa johtui aiempien vuosien tapaan kuolleisuudesta, lähinnä ternivasikoilla ja sonneilla. Suurin muutos oli maitorotusosuneissa; kasvurajat alittuivat seitsemällätoista tilalla (vrt. 9 tilaa). Vastuullisuuden seurannan painopistettä alettiin siirtää strategisista syistä maitotiloihin. Huonot vasikat ja piilevät hengitystietulehdukset lisäävät vasikkakasvattamoiden ongelmia. Huonojen vasikoiden reklamaatiokäytäntöjä tiukennettiin. Vastuullisuusrajat

ylittäneiden tilojen terveydenhuoltosuunnitelmia alettiin tukea aiempaa enemmän.

Lääkitysseuranta kehitettiin. Ensimmäiset koko ketjun kattavat arviot liitettiin osaksi *Laadun ykkönen* -projektin seurantaan. Antibioottikuureja annettiin vasikkakasvattamoissa arviolta 32 sataa eläintä kohti.

Pilottia maitotiloilla annettavien rokotusten vaikutuksesta erään vasikkakasvattamon sairastuvuuteen jatkettiin. Alustavien tulosten perusteella rokotettujen lehmien vasikoiden sairastuvuus väheni verrattuna rokotamattomien lehmien vasikoihin. Lisäksi havaittiin, että sairastuvuus ja kuolleisuus oli suurinta pienillä tiloilla. Tämä tukee aiempaa käsitystä, että isojen tilojen usein erilaisia tartuntoja kantavat vasikat tulisi pitää erillään pienien tilojen taudeille alttiista vasikoista. Maitotilojen rokotusten hyödyn selvittelyä jatkettiin yhdessä Helsingin Yliopiston *Laatuvasikka* -hankkeen kanssa.

Vasikkakasvattamoiden hengitystietulehdusten yhteyttä lihantarkastuslöydöksiin selvitettiin osana opinnäytetyötä Savonia-ammattikorkeakoulussa. Tulosten perusteella voitiin päätellä, että vähän lääkityillä eläinryhmillä tuli enemmän tartuntoja loppukasvattamossa, jossa ne yhdistettiin vastustuskyvyltään hyvin vaihteleviin ryhmiin. Havainto tukee aiempia ponnisteluja eri kasvattamoista tulevien vasikoiden yhdistelyn välttämistä loppukasvattamoissa.

Uusia pälvilsatapaauksia kirjattiin 27 tilalle (-5 edellisvuodesta). Pälvilsan aiheuttamia välityseläinkaupan rajoituksia oli vuoden lopussa voimassa 44 tilalla (-41 edellisen vuoden lopusta).

Uusia kryptosporidioosi-erityistilanteita kirjattiin 67 tilalle (vrt. 74). Erityistilanteita oli vuoden lopussa voimassa 139 tilalla (-48 tilaa). Elinkeino ja viranomaisten yhteinen kryptosporidioosihanke saatettiin päätökseen kiinnostavin tuloksin. Tuottajien kryptosporidiooseja ehdotetaan ammattitaidiksi. Kertatäyttöiset vasikkakarsinat ovat tärkeä keino rajoittaa tartuntoja.

Salmonellatartuntoja tuli esille Atrian tiloilla ennätyselliset 19 kappaletta (vrt. 5), kun koko Suomen tartunnat pysyivät vuosien 2021 ja 2019 tasolla. Tartunnoista suurin osa oli maitotiloilla, yksi emolehmätilalla ja viisi ternivasikoita ostaneilla kasvattamoilla. Merkittävän roolin vuoksi maitotilojen tartuntojen vähentäminen olisi olennaista koko ketjun kannalta. Tämä edellyttäisi jyrksijatorjunnan tehostamista varsinkin syksyllä. Erityisesti vasikoiden ruokinta- ja juottolaitteiden sekä tilan rehuketjun säännölliseen puhdistamiseen on syytä panostaa, samoin rehujen suojaukseen linnuilta ja rehuntaiteiden siivoamiseen. Hinnottelun tulisi kannustaa maitotiloja näihin toimenpiteisiin.

Uusia EHEC-tartuntoja ei todettu.

Vuoden aikana valmisteltiin tulevaa eläintenhyvinvointilakia ja hyvinvointikorvaussäädöksiä yhteistyössä viranomaisen kanssa. Lakiesityksellä ei ole suuria vaikutuksia nautaketjun toimintaan. Kuitenkin elinkeinojen ehdotuksista poikkeavat HV-korvausmuutokset vähentävät selvästi kannattavuutta vasikkakasvatuksessa, jota jo vakiintuneesti harjoitetaan eläinten hyvinvointi huomioiden. Näin ollen ne vaarantavat saavutettua hyvinvointitasoa.

ATRIA SIKA

Haastava vuosi

Sikamarkkinoiden osalta vuosi 2022 alkoi äärimmäisen haastavissa tunnelmissa. Viljan hintojen nousu syksyllä 2021 aiheutti nopean rehukustannusten nousun, jonka vaikutusta voimisti keskimäärin heikko kotimainen satotaso. Venäjän hyökkäys Ukrainaan helmikuun lopussa lisäsi entisestään kustannuspainetta tuotantoon. Tuottajahintataso lähti korjaantumaan mutta vasta maaliskuusta eteenpäin, pahasti jälkijättöisesti kustannusten nousuun nähden. Rehukustannusten nousu saatiin tuottajahintojen osalta kiinni vasta loppuvuoden 2022 aikana. Tuottajahinta keskimäärin nousi edellisestä vuodesta 41 senttiä päätyen noin 1,94 tasolle. Tammikuussa hintanoteeraus oli 1,65 tasolla ja joulukuussa noin 2,15 tasolla.

Kotimaisen kuluttajan kohtaamat kustannusten nousut niin polttoaineissa, sähkössä, koroissa ja ruuassa muuttivat ruuan osalta kulutuskäyttäytymistä. Kulutusmuutos lisäsi ennusteisiin nähden sianlihan kulutusta ja laski naudanlihan kulutusta. Sianlihan osalta pitkään jatkunut kotimaisen kulutuksen lasku pysähtyi, ja kulutus päätyi lopulta samalle tasolle (noin 160 miljoonaa kiloa) kuin edellisenä vuotena. Tuotanto laski noin 5 miljoonaa kiloa päättyen 170 miljoonaan kiloon. Atrian hankintamäärä päättyi lopulta noin 64 miljoonaan kiloon.

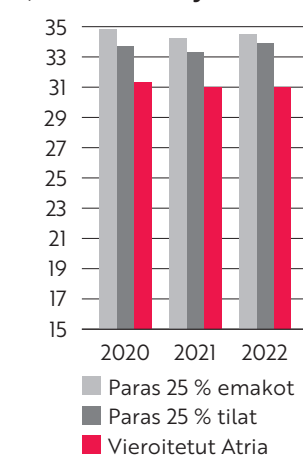
Atria Sika -ketju

Vuosi 2022 haastoi ketjun eläinvirtojen tasapainon. Haastava kustannus-tuotto-suhde ruuhkautti porsaiden menekkiä maaliskuusta eteenpäin, ja ruuhka purkautui vasta elo-syyskuun vaihteessa. Teuraiden jouhevan liikumisen osalta vuosi oli myös haastava. Ketjussa oli teuraiden ylitarjontaa alkuvuonna, keskikesällä ja loppusyksyllä. Eläinvirtojen osalta meillä Atrialla jäikin paljon parannettavaa tuleville vuosille. Koska eläinvirrat eivät toimineet tavoitteen mukaisesti, teuraiden painohallinta ei myöskään ketjussa kehittynyt tavoitteen mukaisesti. Kärkipainoväliin koko vuonna lihasikateuraista osui noin 73 prosenttia, kun tavoittelemme koko ketjussa yli 80 prosentin osuutta.

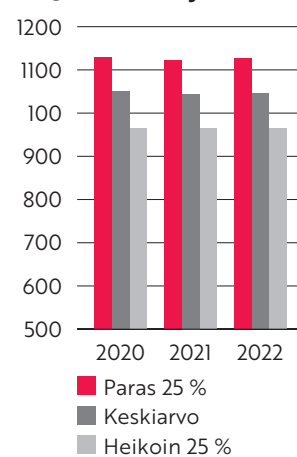
Haastavasta vuodesta huolimatta tuottavuus kuitenkin säilyi edellisen vuoden tasolla niin emakko- kuin lihasika-tiloilla.

Laadullisissa asioissa tähtäämme siihen, että sika osuu mahdollisimman isolla (yli 80 %) osuudella kärkipainoväliin, lihakkuus on keskimäärin 59 prosenttia ja sikaruhot ovat linjalla virheettömiä eli sellaisia, johon ei teurastusleikkaus-prosessissa tarvitse tehdä ylimääräisiä poistoja.

Vieroitettuja porsaita/emakko Atria-ketjussa

Lihasicojen päiväkasvu Atria-ketjussa

Laadukas sika saavutetaan parhaiten, kun koko tuotanto-ketju tekee tiivistä yhteistyötä laadun kehittämisen eteen.

Vuonna 2022 puhuimme sian laadusta ja siihen liittyvistä haasteista tuottajien kanssa ehkä enemmän kuin koskaan, mutta kovilla luvuilla mitattuna loppuvuoden keskimääräiset tuotantotulokset olivat silti kaikkien aikojen parhaat. Tilanne on siis ristiriitainen, mutta uskon vahvasti siihen, että keskustelujen myötä puheet muuttuvat teoiksi, ja tätä kautta saamme myös laatuasioihin positiivisen käänteen tulevina vuosina.

Atria Sika -palvelu

Atria Sika -palvelun päätehtävänä on rakentaa yhdessä tuottajien kanssa kansainvälisesti kilpailukykyinen sianlihan tuotantoketju sekä tarjota tuottajille A-Rehun kautta kullekin tilalle soveltuvimmat rehut ja rehukonseptit. Näissä onnistuissamme turvaamme sekä määrällisesti että laadullisesti riittävän sianlihan saannin Atrialle.

Tuotantomäärien osalta hankintamme on kohtuullisen lähellä vuonna 2021 päivitettyä hankintatavoitettamme eli 55 miljoonaa lihasikakiloa. Ennusteiden mukaan lihasika-tuotanto asettuu 2023 noin 57 miljoonaan kiloon. Myös ketjun eläinvirtojen tasapaino näyttää tällä hetkellä vuoden 2023 osalta hyvältä. Ketjun investointien osalta pääpaino säilyy laadullisissa investoinneissa, joilla kehitetään eläinten hyvinvointia, olosuhteita tai teknologiaa. Emakkopuolella vapaaporsitusinvestointeja on jo tehty ja tullaan myös tulevaisuudessa tekemään merkittävä määrä. Vuoden 2022 aikana jo joka toinen porsas on tuotettu vapaaporsituksella. Vuotta 2023 ennustan vuodeksi, jona välikasvatuskapasiteettia päivitetään monella tilalla tuottavuutta vastaavaksi.

Sikarehujen osalta kasvoimme edelleen maltillisesti, ja markkinaosuutemme vahvistui noin 40 prosentin markkinaosuuteen ruokittujen sikojen kautta laskettuna. Sikarehujen osalta tähtäämme palvelumallin uudistamiseen kautta entistä parempaan tilojen rehustamisen tukemiseen ja samalla pyrimme olemaan edelläkävijä rehujen vastuullisuusasioiden kehittämisessä. Parhaimmillaan soijattomuus ja ruokinnan tehokkuuden nosto sekä tukevat tilojen taloutta että vähentävät toiminnan ympäristövaikutuksia.

” Broilerin kasvu pysähtyi Suomessa niin kulutuksen kuin tuotannonkin osalta.

ATRIA SIPI

Kasvu pysähtyi

Broilerin kasvu pysähtyi Suomessa ensimmäisen kerran todella monien kasvuvuosien jälkeen niin kulutuksen kuin tuotannonkin osalta. Kulutus oli 146,3 miljoonaa kiloa, jossa oli laskua noin puoli miljoonaa kiloa. Tuotanto päättyi 138,3 miljoonaan kiloon, jossa oli kasvua vajaa miljoona kiloa. Vienti väheni 18 prosenttia ollen 11,4 miljoonaa kiloa, ja tuonti kasvoi 5 prosenttia päättyen noin 19 miljoonaan kiloon. Viennin suuri lasku selittyi sillä, että reisikoipi leikattiin pääosin luuttomaksi ja kulutettiin kotimaassa. Kotimaisen broilerin osuus kulutuksesta laski hieman ja oli noin 87 prosentin tasolla. Euroopassa EU-27-tuotanto kasvoi yhden prosentin. Suurin tuotanto on edelleen Puolassa, jossa kasvua 6 prosenttia eli noin 126 miljoonaa kiloa, joka vastaa lähes Suomen vuoden tuotantomäärää. Suurin tuotannon lasku oli Italiassa -7 prosenttia. Syynä isoihin poikkeamiin eri maissa vaikuttaa lintu-influenssitalanne. Osa maista palauttaa tuotantoaan tauti-epidemian jäljiltä, ja osa joutuu ajamaan tuotantoaan alas.

Atrian broilerin teurastus oli vuonna 2022 emot mukaan lukien noin 63 miljoonaa kiloa. Teurastusmäärä laski hieman yli miljoona kiloa. Ketjua laajennettiin muutamalla broilerikasvattamon laajennuksella. Broilerin keskipaino Nurmossa teurastetuilla broilereilla oli 1,795 kiloa ja kasvatusaika 36,6 päivää. Sahalahdessa tuotettiin pääasiassa grillibroilereita, ja niiden keskipaino teurastuksessa oli 1,434 kiloa ja ikä noin 33,1 päivää. Teurastettavien parvien yhteismäärä koko vuonna oli 1 929 kappaletta.

Broilerituotannossa emonurikkoja kasvattaa kuusi tilaa, siitosmunien tuottajina on 10 tilaa ja broileritiloja on 82.

Suomessa kalkkunat tuotanto kasvoi 3 prosenttia ja oli 8,84 miljoonaa kiloa. Kulutus kasvoi 5 prosenttia ja oli 10,7 miljoonaa kiloa. Vienti oli lähes edellisvuoden tasolla 1,5 miljoonaa kiloa, tuonti kasvoi 3,6 miljoonaan kiloon.

Rehujen hinnannousu toi haasteita tiloille

Viljan hintojen räjähdysmäinen nousu syksyllä 2021 aiheutti rehustukseen valtavan kustannusnousun. Tuottajahintoja kyettiin nostamaan merkittävästi vasta maaliskuusta alkaen. Tilojen talous oli kovilla, koska rehujen osuus kustannuksista on jo normaalitilanteissakin huomattava. Venäjän hyökkäys Ukrainaan sekoitti osaltaan Euroopan raaka-ainemarkkinoita. Loppukevään ja kesän aikana tuottajahintoja kyettiin korottamaan merkittävästi, joihin osaltaan auttoi VK-ryhmittymien tilannetaju myyntihintojen korotustarpeesta kesken sopimuskauden.

Itikka osuuskunnan ja tuottajien omistama ja toiminnasta vastaava A-Rehun siipikarjarehutehdas valmisti rehuja edellisvuoden määrän. Broilerirehujen tuotanto oli 124,9 miljoonaa kiloa ja tilojen heikon vehnätilanteen vuoksi niin sanottujen täysrehujen (kokoviljaa syötetään tiloilla vain 5-7 prosenttia) osuus kasvoi edelleen. Kalkkunarehujen valmistusmäärä kaksinkertaistui 3,16 miljoonaan kiloon.

Vuoden 2021 heikko sato johti siihen, että ruokinnassa jouduttiin etsimään uusia raaka-aineita, ja esimerkiksi herneen määrää rehuseoksessa jouduttiin rajoittamaan syksyyn saakka. Vasta uuden sadon myötä voitiin palata vanhoihin niin sanottuihin normaaleihin resepteihin.

Emoaine on pelkästään Ross 308 -rotua, ja kaikki emountuvikot tulivat Ruotsista. Toimituserien laadussa oli vaihtelua, mikä johtui osaksi eläinaineksesta ja osaksi Ruotsin hautomotoiminnasta. Lisäksi lintuinfluenssa-epidemia aiheuttivat sovittujen toimitusten siirtoa, mikä osaltaan vaikutti tuotannon rytmittämistä. Siipikarjan terveystietojen keräämistä jatkettiin keskitetysti yhteistyössä ETT ry:n kanssa.

Kuva: Saarikosken Fami Oy, Seinäjoki

Käyntiosoite: Ankkuritie 2, 70460 KUOPIO
Postiosoite: PL 147, 70101 KUOPIO
Puhelinvaihte: 020 472 8111
S-posti: etunimi.sukunimi@atria.com
www.lihakunta.fi

Suunnittelu ja taitto: Semio Oy
Paino: PunaMusta Oy

Kuva: Varjolan tila, Vesanto

